

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B**

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2019/2035

z dnia 28 czerwca 2019 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 115)

sprostowane przez:

► **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 191 z 16.6.2020, s. 3 (2019/2035)

► **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 267 z 14.8.2020, s. 6 (2019/2035)

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2019/2035

z dnia 28 czerwca 2019 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

CZĘŚĆ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE*Artykuł 1***Przedmiot i zakres stosowania**

1. Niniejsze rozporządzenie uzupełnia przepisy ustanowione w rozporządzeniu (UE) 2016/429 w odniesieniu do:

- a) zarejestrowanych i zatwierdzonych zakładów w odniesieniu do utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych;
- b) wymagań w zakresie identyfikowalności w odniesieniu do następujących utrzymywanych zwierząt lądowych:
  - (i) bydła, owiec, kóz, świń, koniowatych, wielbłądowatych i jełoniowatych (zwierząt kopytnych);
  - (ii) psów, kotów i fretek;
  - (iii) ptaków żyjących w niewoli;
  - (iv) jaj wylęgowych;
  - (v) zwierząt lądowych utrzymywanych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych.

2. W części II tytuł I rozdział 1 ustanowiono wymagania dotyczące rejestracji przewoźników utrzymywanych psów, kotów i fretek oraz drobiu zajmujących się przemieszczaniem tych zwierząt między państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim.

3. W części II tytuł I rozdział 2 przewidziano odstępstwa dla podmiotów prowadzących zakłady gromadzenia niektórych koniowatych i wylęgarnie ptaków żyjących w niewoli od wymogu wystąpienia do właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie.

W rozdziale tym ustanowiono również wymogi dotyczące zatwierdzania następujących rodzajów zakładów:

- a) zakładów gromadzenia zwierząt kopytnych i drobiu, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego lub które przyjmują te zwierzęta z innego państwa członkowskiego;
- b) wylęgarni, z których jaja wylęgowe lub jednodniowe pisklęta mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- c) zakładów utrzymujących drób, z których drób przeznaczony do innych celów niż ubój lub jaja wylęgowe ma być przemieszczany do innego państwa członkowskiego;

▼B

Wymogi te dotyczą izolacji i innych środków w zakresie bioasekuracji, środków nadzoru, obiektów i sprzętu, personelu i nadzoru przez właściwy organ.

4. W części II tytuł I rozdział 3 ustanowiono wymogi dotyczące zatwierdzania następujących rodzajów zakładów:

- a) miejsc gromadzenia psów, kotów i fretek, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- b) schronisk dla zwierząt dla psów, kotów i fretek, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- c) punktów kontroli;
- d) odizolowanych od środowiska zakładów produkcji trzmieli, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- e) zakładów kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelne, z których zwierzęta te mają być przemieszczane w obrębie tego samego państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego.

Wymogi te dotyczą kwarantanny, izolacji i innych środków w zakresie bioasekuracji, środków nadzoru i kontroli, obiektów i sprzętu oraz nadzoru przez lekarza weterynarii.

5. W części II tytuł I rozdział 4 ustanowiono wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów odizolowanych, z których utrzymywane zwierzęta lądowe mają być przemieszczane w tym samym państwie członkowskim lub do innego państwa członkowskiego, w odniesieniu do kwarantanny, izolacji i innych środków w zakresie bioasekuracji, środków nadzoru i kontroli, obiektów i sprzętu oraz nadzoru przez lekarza weterynarii.

6. W części II tytuł II rozdział 1 ustanowiono obowiązki informacyjne właściwego organu w odniesieniu do jego rejestrów:

- a) zakładów utrzymywanych zwierząt lądowych;
- b) wylęgarni;
- c) przewoźników utrzymywanych zwierząt kopytnych, psów, kotów i fretek oraz drobiu zajmujących się przemieszczaniem tych zwierząt między państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim;
- d) podmiotów zajmujących się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu niezależnie od zakładu.

7. W części II tytuł II rozdział 2 ustanowiono obowiązek przekazywania informacji przez właściwy organ w odniesieniu do rejestrów zatwierdzonych zakładów, o których mowa w części II tytuł I rozdziały 2, 3 i 4.

8. W części II tytuł III rozdział 1 ustanowiono obowiązki podmiotów w zakresie prowadzenia dokumentacji w uzupełnieniu do obowiązków podmiotów określonych w art. 102 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429 w odniesieniu do następujących rodzajów zarejestrowanych lub zatwierdzonych zakładów:

▼B

- a) wszystkich zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe;
- b) zakładów utrzymujących:
  - (i) bydło, owce, kozy i świnię;
  - (ii) koniowate;
  - (iii) drób i ptaki żyjące w niewoli;
  - (iv) psy, koty i fretki;
  - (v) pszczoły miodne;
- c) cyrków objazdowych i grup zwierząt tresowanych;
- d) schronisk dla psów, kotów i fretek;
- e) punktów kontroli;
- f) podmiotów prowadzących zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelne;
- g) zakładów odizolowanych.

9. W części II tytuł III rozdział 2 ustanowiono obowiązki podmiotów prowadzących zarejestrowane lub zatwierdzone wylęgarnie drobiu w zakresie prowadzenia dokumentacji w uzupełnieniu do obowiązków podmiotów określonych w art. 103 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429.

10. W części II tytuł III rozdział 3 ustanowiono obowiązki w zakresie prowadzenia rejestrów przez zarejestrowanych przewoźników w uzupełnieniu do obowiązków przewidzianych w art. 104 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429.

11. W części II tytuł III rozdział 4 ustanowiono obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gromadzenia zwierząt w uzupełnieniu do obowiązków określonych w art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429, w odniesieniu do:

- a) podmiotów prowadzących zarejestrowane lub zatwierdzone zakłady zajmujące się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu;
- b) podmiotów zajmujących się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu niezależnie od zakładu;
- c) podmiotów prowadzących miejsca gromadzenia psów, kotów i fretek zarejestrowane przez właściwy organ.

12. W części III tytuły I–IV ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności zwierząt utrzymywanych z gatunków bydła, owiec i kóz, świń i koniowatych, w tym wymagania dotyczące środków identyfikacji, dokumentacji i komputerowych baz danych.

13. W części III tytuł V rozdział 1 ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności w odniesieniu do utrzymywanych psów, kotów i fretek, w tym tych utrzymywanych jako zwierzęta domowe, gdy są przemieszczane do innego państwa członkowskiego w celach innych niż niehandlowe.

14. W części III tytuł V rozdział 2 ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności utrzymywanych zwierząt wielbłądowatych i jeleniowatych.

▼B

15. W części III tytuł V rozdział 3 ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności utrzymywanych ptaków żyjących w niewoli.

16. W części III tytuł V rozdział 4 ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych.

17. W części III tytuł VI ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności jaj wylęgowych.

18. W części III tytuł VII ustanowiono wymagania w zakresie identyfikowalności utrzymywanego bydła, owiec, kóz, świń, koniowatych, jeleniowatych i wielbłądowatych po ich wprowadzeniu do Unii.

19. W części IV ustanowiono niektóre środki przejściowe w odniesieniu do dyrektyw 64/432/EWG i 92/65/EWG, rozporządzeń (WE) nr 1760/2000, (WE) nr 21/2004 i (WE) nr 1739/2005, dyrektyw 2008/71/WE, 2009/156/WE, 2009/158/WE i rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262 w związku z:

- a) rejestracją i zatwierdzaniem zakładów;
- b) identyfikacją utrzymywanych zwierząt lądowych;
- c) dokumentami dotyczącymi przemieszczeń i dokumentami identyfikacyjnymi utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych.
- d) unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny dla utrzymywanych koniowatych.

*Artykuł 2***Definicje**

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „pies” oznacza zwierzę utrzymywane z gatunków *Canis lupus*;
- 2) „kot” oznacza zwierzę utrzymywane z gatunków *Felis silvestris*;
- 3) „fretka” oznacza zwierzę utrzymywane z gatunków *Mustela putorius furo*;
- 4) „rodzaj transportu” oznacza sposób, w jaki odbywa się przewóz, na przykład transportem drogowym, kolejowym, lotniczym lub wodnym;
- 5) „środek transportu” oznacza pojazdy drogowe lub kolejowe, statki i statki powietrzne;
- 6) „jednodniowe pisklęta” oznaczają każdy drób poniżej 72 godzin życia;
- 7) „miejsce gromadzenia psów, kotów i fretek” oznacza zakład, w którym gromadzone są zwierzęta o tym samym stanie zdrowia z więcej niż jednego zakładu;
- 8) „schronisko dla zwierząt” oznacza zakład, w którym utrzymywane są uprzednio bezdomne, dzikie, zagubione, porzucone lub skonfiskowane zwierzęta lądowe, których stan zdrowia może nie być znany w przypadku wszystkich zwierząt w momencie ich wprowadzenia do zakładu;

▼ B

- 9) „punkty kontroli” oznaczają punkty kontroli, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1255/97;
- 10) „odizolowany od środowiska zakład produkcji” oznacza zakład, którego struktury wraz z rygorystycznymi środkami bioasekuracji zapewniają skuteczną izolację produkcji zwierzęcej od powiązanych obiektów oraz od środowiska;
- 11) „trzmieł” oznacza zwierzę z gatunku należącego do rodzaju *Bombus*;
- 12) „naczelne” oznaczają zwierzęta z gatunków należących do rzędu naczelnych z wyjątkiem ludzi;
- 13) „pszczoly miodne” oznaczają zwierzęta z gatunku *Apis mellifera*;
- 14) „zakładowy lekarz weterynarii” oznacza lekarza weterynarii odpowiedzialnego za działania prowadzone w zakładzie kwarantanny w odniesieniu do utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelne lub w zakładzie odizolowanym, jak określono w niniejszym rozporządzeniu;
- 15) „niepowtarzalny numer rejestracyjny” oznacza numer nadany przez właściwy organ zarejestrowanemu zakładowi, o którym mowa w art. 93 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 16) „niepowtarzalny numer zatwierdzenia” oznacza numer nadany przez właściwy organ zakładowi zatwierdzonemu przez niego zgodnie z art. 97 i 99 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 17) „niepowtarzalny kod” oznacza niepowtarzalny kod, za pomocą którego podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate są zobowiązane do zapewnienia, aby zwierzęta te były indywidualnie identyfikowane, jak przewidziano w art. 114 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/429, i który jest rejestrowany w komputerowej bazie danych państwa członkowskiego przewidzianej w art. 109 ust. 1 tego rozporządzenia;
- 18) „kod identyfikacyjny zwierzęcia” oznacza indywidualny kod przedstawiony za pomocą środka identyfikacji zastosowanego wobec zwierzęcia i zawierającego:
  - a) kod państwa członkowskiego, w którym środek identyfikacji został zastosowany wobec zwierzęcia;
  - b) po którym następuje liczbowy indywidualny numer identyfikacyjny przyznany zwierzęciu nieprzekraczający 12 cyfr;
- 19) „bydło” lub „zwierzęta z gatunków bydła” oznaczają zwierzęta z gatunków zwierząt kopytnych należących do rodzajów *Bison*, *Bos* (w tym podrodzajów *Bos*, *Bibos*, *Novibos*, *Poephagus*) i *Bubalus* (w tym podrodzaju *Anoa*) oraz potomstwo z krzyżówek między tymi gatunkami;
- 20) „owca” oznacza zwierzę z gatunku zwierząt kopytnych należące do rodzaju *Ovis* oraz potomstwo z krzyżówek między tymi gatunkami;
- 21) „koza” oznacza zwierzę z gatunku zwierząt kopytnych należące do rodzaju *Capra* oraz potomstwo z krzyżówek między tymi gatunkami;

▼ B

- 22) „świnia” oznacza zwierzę z gatunku zwierząt kopytnych z rodziny świniowatych wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 23) „identyfikator elektroniczny” oznacza znacznik z identyfikacją radiową („RFID”);
- 24) „koniowate” lub „zwierzę koniowate” oznacza zwierzę z gatunku zwierząt jednokopytnych należące do rodzaju *Equus* (w tym konie, osły i zebry) oraz potomstwo z krzyżówek między tymi gatunkami;
- 25) „komputerowa baza danych” oznacza komputerową bazę danych utrzymywanych zwierząt lądowych, zgodnie z art. 109 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 26) „łańcuch dostaw” oznacza zintegrowany łańcuch produkcji o wspólnym statusie zdrowotnym w odniesieniu do chorób umieszczonych w wykazie, składający się z sieci współpracy wyspecjalizowanych zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ do celów art. 53, między którymi świnie są przemieszczane w celu zakończenia cyklu produkcji;
- 27) „unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny” oznacza unikalny dożywotni dokument, przy czym podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate są zobowiązane do zapewnienia, aby zwierzęta te były indywidualnie identyfikowane, jak przewidziano w art. 114 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 28) „związek hodowców” oznacza każde stowarzyszenie hodowców, organizację hodowlaną lub podmiot publiczny, inne niż właściwe organy, uznane przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/1012 do celów realizacji programu hodowlanego w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych do ksiąg hodowlanych prowadzonych lub założonych przez ten związek;
- 29) „podmiot zajmujący się hodowlą” oznacza każde stowarzyszenie hodowców, organizację hodowlaną, prywatne przedsiębiorstwo, organizację zajmującą się chowem lub urzędowe służby w państwie trzecim, które w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych gatunków bydła, świń, owiec, kóz lub koniowatych lub mieszańców świni zostały dopuszczone przez to państwo trzecie w związku z wprowadzaniem na terytorium Unii zwierząt hodowlanych do hodowli;
- 30) „zarejestrowane zwierzę koniowate” oznacza:
- a) zwierzę hodowlane czystorasowe z gatunku *Equus caballus* i *Equus asinus* wpisane lub kwalifikujące się do wpisania do sekcji głównej księgi hodowlanej założonej przez związek hodowców lub podmiot zajmujący się hodowlą uznany zgodnie z art. 4 lub 34 rozporządzenia (UE) 2016/1012;
  - b) zwierzę utrzymywane z gatunku *Equus caballus* zarejestrowane w międzynarodowym stowarzyszeniu lub organizacji, bezpośrednio lub za pośrednictwem krajowej federacji lub oddziałów, które przygotowują konie do zawodów lub wyścigów konnych („zarejestrowany koń”);

▼B

- 31) „wielbłądowate” lub „zwierzę wielbłądowate” oznacza zwierzę z gatunków zwierząt kopytnych rodziny wielbłądowatych wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 32) „jeleniowate” lub „zwierzę jeleniowate” oznacza zwierzę z gatunków zwierząt kopytnych rodziny jeleniowatych wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 33) „renifer” oznacza zwierzę kopytne z gatunku *Rangifer tarandus* wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2016/429;
- 34) „cyrk objazdowy” oznacza pokaz lub przedstawienie z udziałem zwierząt lub grup zwierząt tresowanych, które ma być przemieszczane między państwami członkowskimi;
- 35) „grupa zwierząt tresowanych” oznacza grupę składającą się ze zwierząt utrzymywanych do celów pokazów lub przedstawień, która może stanowić część cyrku;
- 36) „drób hodowlany” oznacza drób w wieku 72 godzin i starszy, przeznaczony do produkcji jaj wylęgowych;

▼C1

- 37) „stado” oznacza cały drób lub wszystkie ptaki żyjące w niewoli w tym samym stanie zdrowia, chowane w tych samych pomieszczeniach lub na tym samym wybiegu i stanowiące jednolitą jednostkę epidemiologiczną; w odniesieniu do drobiu chowanego w pomieszczeniach zamkniętych terminem tym objęte są wszystkie ptaki znajdujące się w tej samej przestrzeni powietrznej.

▼B

CZĘŚĆ II

REJESTRACJA, ZATWIERDZANIE, REJESTRY I PROWADZENIE DOKUMENTACJI

TYTUŁ I

REJESTRACJA I ZATWIERDZANIE PRZEWOŹNIKÓW I PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH ZAKŁADY PRZEZ WŁAŚCIWY ORGAN

ROZDZIAŁ 1

Rejestracja przewoźników utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż zwierzęta kopytne w przypadku transportu między państwami członkowskimi i transportu do państw trzecich*Artykuł 3***Obowiązki rejestracyjne przewoźników utrzymywanych psów, kotów i fretek oraz drobiu**

1. Przewoźnicy zaangażowani w transport utrzymywanych psów, kotów i fretek oraz drobiu między państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim, w celu rejestracji zgodnie z art. 93 rozporządzenia (UE) 2016/429, przed rozpoczęciem takiej działalności przekazują właściwemu organowi informacje dotyczące:

- a) imienia i nazwiska lub nazwy i adresu danego przewoźnika;
- b) gatunków, których przewóz jest planowany;

▼ B

- c) rodzaju transportu;
  - d) środka transportu.
2. Przewoźnicy utrzymywanych psów, kotów i fretek, o których mowa w ust. 1, informują właściwy organ na temat liczby zwierząt, w przypadku których planowany jest przewóz.
  3. Przewoźnicy drobiu, o których mowa w ust. 1, informują właściwy organ na temat kategorii drobiu, w przypadku których planowany jest przewóz.
  4. Przewoźnicy, o których mowa w ust. 1, powiadamiają właściwy organ o:
    - a) wszelkich zmianach dotyczących kwestii, o których mowa w ust. 1, 2 i 3;
    - b) zaprzestaniu działalności przewozowej.

*ROZDZIAŁ 2****Zatwierdzanie zakładów zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych i drobiu, wylęgarni i zakładów zajmujących się utrzymywaniem drobiu****Artykuł 4***Odstępstwa od wymogu dotyczącego występowania do właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie w odniesieniu do podmiotów prowadzących zakłady zajmujące się gromadzeniem niektórych koniowatych oraz wylęgarnie ptaków żyjących w niewoli**

Podmioty prowadzące następujące zakłady nie występują do właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie swoich zakładów zgodnie z art. 96 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429:

- a) zakłady zajmujące się gromadzeniem zwierząt koniowatych, gdy: zwierzęta te są gromadzone do celów zawodów, wyścigów, pokazów, szkoleń, zbiorowych zajęć rekreacyjnych lub działań związanych z pracą, lub w ramach działań hodowlanych;
- b) wylęgarnie ptaków żyjących w niewoli.

*Artykuł 5***Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych**

Przy zatwierdzaniu zakładów zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego lub które przyjmują te zwierzęta z innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części I załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 2 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu;

▼B

- c) w pkt 3 – w odniesieniu do personelu;
- d) w pkt 4 – w odniesieniu do nadzoru sprawowanego przez właściwy organ.

*Artykuł 6***Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów zajmujących się gromadzeniem drobiu**

Przy zatwierdzaniu zakładów gromadzenia drobiu, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego lub które przyjmują te zwierzęta z innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 2 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 2 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu;
- c) w pkt 3 – w odniesieniu do personelu;
- d) w pkt 4 – w odniesieniu do nadzoru sprawowanego przez właściwy organ.

*Artykuł 7***Wymogi dotyczące zatwierdzania wylęgarni**

Przy zatwierdzaniu wylęgarni, z których jaja wylęgowe drobiu lub jednodniowe pisklęta mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w:

- a) załączniku I część 3 pkt 1 w odniesieniu do środków bioasekuracji;
- b) załączniku I część 3 pkt 2 oraz załączniku II część 1 i 2 w odniesieniu do nadzoru;
- c) załączniku I część 3 pkt 3 w odniesieniu do obiektów i sprzętu;
- d) załączniku I część 3 pkt 4 w odniesieniu do personelu;
- e) załączniku I część 3 pkt 5 w odniesieniu do nadzoru sprawowanego przez właściwy organ.

*Artykuł 8***Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów zajmujących się utrzymywaniem drobiu**

Przy zatwierdzaniu zakładów zajmujących się utrzymywaniem drobiu, z których drób przeznaczony do celów innych niż ubój lub jaja wylęgowe mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w:

▼ B

- a) załączniku I część 4 pkt 1 w odniesieniu do środków bioasekuracji;
- b) załączniku I część 4 pkt 2 oraz załączniku II część 2 w odniesieniu do nadzoru;
- c) załączniku I część 4 pkt 3 w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

*ROZDZIAŁ 3**Zatwierdzanie zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe**Artykuł 9***Obowiązek podmiotów prowadzących niektóre rodzaje zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe w zakresie wystąpienia do właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie**

Podmioty prowadzące następujące rodzaje zakładów występują do właściwego organu z wnioskiem o zatwierdzenie zgodnie z art. 96 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429 i rozpoczynają działalność nie wcześniej niż po zatwierdzeniu zakładu:

- a) miejsca gromadzenia psów, kotów i fretek, z których zwierzęta te są przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- b) schroniska dla zwierząt dla psów, kotów i fretek, z których zwierzęta te są przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- c) punkty kontroli;
- d) odizolowane od środowiska zakłady produkcji trzmieli, z których zwierzęta te są przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- e) zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelnie, z których zwierzęta te są przemieszczane w obrębie tego samego państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego.

*Artykuł 10***Wymogi w odniesieniu do zatwierdzania miejsc gromadzenia psów, kotów i fretek**

Przy zatwierdzaniu miejsc gromadzenia psów, kotów i fretek, z których zwierzęta te mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 5 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 3 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

▼B*Artykuł 11***Wymogi dotyczące zatwierdzania schronisk dla zwierząt dla psów, kotów i fretek**

Przy zatwierdzaniu schronisk dla zwierząt, z których psy, koty i fretki mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 5 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 2 – w odniesieniu do izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 3 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

*Artykuł 12***Wymogi dotyczące zatwierdzania punktów kontroli**

Przy zatwierdzaniu punktów kontroli właściwy organ zapewnia, aby takie punkty kontroli spełniały następujące wymogi określone w części 6 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 2 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

*Artykuł 13***Wymogi dotyczące zatwierdzania odizolowanych od środowiska zakładów produkcji trzmieli**

Przy zatwierdzaniu odizolowanych od środowiska zakładów produkcji trzmieli, z których trzmiela mają być przemieszczane do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 7 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do środków w zakresie bioasekuracji i nadzoru;
- b) w pkt 2 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

*Artykuł 14***Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelne**

Przy zatwierdzaniu zakładów kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelne, z których zwierzęta te mają być przemieszczane w obrębie państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 8 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do kwarantanny, izolacji i innych środków bioasekuracji;

▼B

- b) w pkt 2 – w odniesieniu do środków w zakresie nadzoru i kontroli;
- c) w pkt 3 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

*Artykuł 15***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelnie**

Podmioty prowadzące zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelnie, o których mowa w art. 14:

- a) wdrażają niezbędne ustalenia w celu wykonania przez lekarza weterynarii badań pośmiertnych w odpowiednich obiektach w zakładzie lub w laboratorium;
- b) zabezpieczają za pomocą umowy lub innego instrumentu prawnego usługi zakładowego lekarza weterynarii, który odpowiada za:
  - (i) nadzorowanie działań zakładu oraz zgodność z wymogami dotyczącymi zatwierdzania określonymi w art. 14,
  - (ii) przegląd planów nadzoru nad chorobami, o których mowa w załączniku I część 8 pkt 2 lit. a), za każdym razem, gdy jest to wymagane, a co najmniej raz na rok.

*ROZDZIAŁ 4****Zatwierdzanie zakładów odizolowanych, z których zwierzęta lądowe mają być przemieszczane w państwie członkowskim lub do innego państwa członkowskiego****Artykuł 16***Wymogi w zakresie zatwierdzania statusu zakładów odizolowanych dla zwierząt lądowych**

Przy zatwierdzaniu zakładów odizolowanych dla zwierząt lądowych, które mają być przemieszczane w obrębie państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego, właściwy organ zapewnia, aby zakłady te spełniały następujące wymogi określone w części 9 załącznika I do niniejszego rozporządzenia:

- a) w pkt 1 – w odniesieniu do kwarantanny, izolacji i innych środków bioasekuracji;
- b) w pkt 2 – w odniesieniu do środków w zakresie nadzoru i kontroli;
- c) w pkt 3 – w odniesieniu do obiektów i sprzętu.

▼B*Artykuł 17***Obowiązki nałożone na podmioty prowadzące zakłady odizolowane dla zwierząt lądowych**

Podmioty prowadzące zakłady odizolowane dla zwierząt lądowych, o których mowa w art. 16:

- a) wdrażają niezbędne ustalenia w celu wykonania przez lekarza weterynarii badań pośmiertnych w odpowiednich obiektach w zakładzie lub w laboratorium;
- b) zabezpieczają za pomocą umowy lub innego instrumentu prawnego usługi zakładowego lekarza weterynarii, który odpowiada za:
  - (i) nadzorowanie działań zakładu oraz zgodność z wymogami dotyczącymi zatwierdzania określonymi w art. 16;
  - (ii) przegląd planów nadzoru nad chorobami, o których mowa w załączniku I część 9 pkt 2 lit. a), za każdym razem, gdy jest to wymagane, i co najmniej raz na rok.

TYTUŁ II

REJESTRY ZAREJESTROWANYCH I ZATWIERDZONYCH PRZEWOŹNIKÓW I PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH ZAKŁADY, KTÓRE MAJĄ BYĆ PROWADZONE PRZEZ WŁAŚCIWY ORGAN*ROZDZIAŁ 1****Rejestry zakładów, przewoźników i podmiotów zarejestrowanych przez właściwy organ****Artykuł 18***Obowiązki informacyjne właściwego organu w odniesieniu do rejestrów zakładów utrzymywanych zwierząt lądowych i wylęgarni drobiu**

Właściwy organ uwzględnia w prowadzonym przez siebie rejestrze zakładów utrzymywanych zwierząt lądowych i wylęgarni drobiu następujące informacje dotyczące każdego zakładu:

- a) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany mu;
- b) datę rejestracji przez właściwy organ;
- c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego zakład;
- d) adres i współrzędne geograficzne (szerokość i długość geograficzną) położenia zakładu;
- e) opis obiektów;
- f) rodzaj zakładu;
- g) gatunki, kategorie oraz liczbę zwierząt lądowych lub jaj wylęgowych utrzymywanych w zakładzie;

▼B

- h) okres, w którym zwierzęta lub jaja wylęgowe są trzymane w zakładzie, jeżeli nie jest on stale zajęty, w tym zajęcie sezonowe lub zajęcie podczas określonych wydarzeń;
- i) status zdrowotny zakładu, jeżeli właściwy organ nadał danemu zakładowi taki status;
- j) ograniczenia w zakresie przemieszczania zwierząt, jaj wylęgowych lub produktów do zakładu i z niego, jeżeli właściwy organ wprowadził takie ograniczenia w odniesieniu do danego zakładu;
- k) datę każdego zaprzestania działalności, gdy podmiot poinformował o takim zaprzestaniu działalności właściwy organ.

*Artykuł 19***Obowiązki właściwego organu w zakresie informowania w odniesieniu do rejestrów przewoźników utrzymywanych zwierząt kopytnych, psów, kotów i fretek oraz drobiu**

1. Właściwy organ uwzględni w prowadzonym przez siebie rejestrze przewoźników zaangażowanych w transport między państwami członkowskimi lub między państwem członkowskim a państwem trzecim utrzymywanych zwierząt kopytnych, psów, kotów i fretek oraz drobiu, którzy są zarejestrowani w tym organie, następujące informacje dotyczące każdego przewoźnika:

- a) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany mu;
- b) datę rejestracji przez właściwy organ;
- c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu;
- d) gatunki, których przewóz jest planowany;
- e) rodzaj transportu;
- f) środek transportu;
- g) datę każdego zaprzestania działalności, gdy podmiot poinformował o takim zaprzestaniu działalności właściwy organ.

2. W odniesieniu do każdego przewoźnika utrzymywanych zwierząt kopytnych, psów, kotów i fretek, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ uwzględni w swoim rejestrze przewoźników informacje na temat liczby zwierząt, w przypadku których planowany jest przewóz.

3. W odniesieniu do każdego przewoźnika drobiu, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ uwzględni w swoim rejestrze przewoźników informacje na temat kategorii drobiu, w przypadku których planowany jest przewóz.

*Artykuł 20***Obowiązki właściwego organu w zakresie informowania w odniesieniu do rejestrów podmiotów zajmujących się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu niezależnie od zakładu**

Właściwy organ, niezależnie od zakładu, uwzględni w prowadzonym przez siebie rejestrze podmiotów zajmujących się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu, w tym podmiotów, które kupują i sprzedają zwierzęta, następujące informacje dotyczące każdego podmiotu:

- a) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany zakładowi;

▼B

- b) datę rejestracji przez właściwy organ;
- c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu;
- d) gatunki i kategorie utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu, które mają być gromadzone;
- e) datę każdego zaprzestania działalności, gdy podmiot poinformował o takim zaprzestaniu działalności właściwy organ.

*ROZDZIAŁ 2**Rejestry zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ**Artykuł 21***Obowiązki właściwego organu w zakresie informowania w odniesieniu do rejestrów zatwierdzonych zakładów**

Właściwy organ uwzględnia w prowadzonym przez siebie rejestrze zatwierdzonych zakładów, o których mowa w części II, tytuł I, rozdziały 2, 3 i 4, następujące informacje na temat każdego zakładu:

- a) niepowtarzalny numer zatwierdzenia nadany przez właściwy organ;
- b) datę zatwierdzenia przez właściwy organ lub datę każdego zawieszenia lub cofnięcia takiego zatwierdzenia;
- c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu;
- d) adres i współrzędne geograficzne (szerokość i długość geograficzną) położenia zakładu;
- e) opis obiektów;
- f) rodzaj zakładu;
- g) gatunki, kategorie oraz liczbę zwierząt lądowych lub jaj wylęgowych, lub jednodniowych piskląt utrzymywanych w zakładzie;
- h) okres, w którym zwierzęta są trzymane w zakładzie, jeżeli nie jest on stale zajęty, w tym zajęcie sezonowe lub zajęcie podczas określonych wydarzeń;
- i) status zdrowotny nadany zakładowi, jeżeli właściwy organ nadał danemu zakładowi taki status;
- j) ograniczenia nałożone przez właściwy organ w zakresie przemieszczania zwierząt lub materiału biologicznego do zakładu i z niego, jeżeli takie ograniczenia zostały wprowadzone;
- k) datę każdego zaprzestania działalności, gdy podmiot poinformował o takim zaprzestaniu działalności właściwy organ.

TYTUŁ III

**OBOWIĄZKI PODMIOTÓW W ZAKRESIE PROWADZENIA
DOKUMENTACJI OPRÓCZ OBOWIĄZKÓW, O KTÓRYCH MOWA
W ROZPORZĄDZENIU (UE) 2016/429**

ROZDZIAŁ 1

**Podmioty prowadzące zakłady zarejestrowane lub zatwierdzone przez
właściwy organ**

Artykuł 22

**Obowiązki podmiotów prowadzących wszystkie zakłady
utrzymujące zwierzęta łądowe w zakresie prowadzenia
dokumentacji**

Podmioty prowadzące wszystkie zarejestrowane lub zatwierdzone zakłady utrzymujące zwierzęta łądowe rejestrują następujące informacje:

- a) kod identyfikacyjny każdego zidentyfikowanego zwierzęcia utrzymywanego w zakładzie przedstawiony, w stosownych przypadkach, za pomocą środka identyfikacji;
- b) niepowtarzalny numer rejestracyjny lub numer zatwierdzenia zakładu pochodzenia zwierząt, jeżeli pochodzą one z innego zakładu;
- c) niepowtarzalny numer rejestracyjny lub numer zatwierdzenia zakładu przeznaczenia zwierząt, jeżeli ich przeznaczeniem jest inny zakład.

Artykuł 23

**Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące bydło,
owce, kozy i świnie w zakresie prowadzenia dokumentacji**

1. Podmioty prowadzące zarejestrowane zakłady utrzymujące bydło, owce, kozy i świnie rejestrują następujące informacje na temat tych zwierząt:

- a) datę urodzenia każdego zwierzęcia utrzymywanego w zakładzie;
- b) datę naturalnej śmierci, uboju lub utraty każdego zwierzęcia w zakładzie;
- c) rodzaj identyfikatora elektronicznego lub tatuażu oraz jego położenie, jeżeli taki identyfikator lub tatuaż zastosowano w przypadku danego zwierzęcia;
- d) początkowy kod identyfikacyjny każdego zidentyfikowanego zwierzęcia, jeżeli taki kod zmieniono, oraz powód zmiany.

2. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące owce i kozy rejestrują informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a), w formacie roku urodzenia każdego zwierzęcia utrzymywanego w zakładzie.

3. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące świnie są zwolnione z rejestrowania informacji, o których mowa w ust. 1 lit. a).

▼B

4. Jeżeli owce, kozy lub świny utrzymywane w zakładzie identyfikuje się wyłącznie za pomocą niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego zakładu urodzenia, podmioty prowadzące zakłady rejestrują informacje, o których mowa w ust. 1, dla każdej grupy zwierząt mających ten sam niepowtarzalny numer identyfikacyjny swojego zakładu urodzenia oraz łączną liczbę zwierząt w tej grupie.

5. Jeżeli świń utrzymywanych w zakładzie nie identyfikuje się zgodnie z art. 53:

- a) od podmiotów prowadzących zakłady nie wymaga się rejestrowania informacji, o których mowa w ust. 1;
- b) dla każdej grupy zwierząt przemieszczonych z zakładu podmioty prowadzące zakłady rejestrują informacje, o których mowa w art. 102 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, oraz łączną liczbę zwierząt w tej grupie.

*Artykuł 24***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące koniowate w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane zakłady utrzymujące koniowate rejestrują w odniesieniu do każdego utrzymywanego zwierzęcia koniowatego następujące informacje:

- a) niepowtarzalny kod;
- b) datę urodzenia w zakładzie;
- c) datę naturalnej śmierci, utraty lub uboju w zakładzie.

*Artykuł 25***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące drób i ptaki żyjące w niewoli w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane lub zatwierdzone zakłady utrzymujące drób oraz podmioty prowadzące zakłady utrzymujące ptaki żyjące w niewoli rejestrują informacje dotyczące:

- a) wydajności produkcyjnej drobiu;
- b) współczynnika zachorowalności drobiu i ptaków żyjących w niewoli utrzymywanych w zakładzie oraz informacje na temat przyczyny.

▼B*Artykuł 26***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące psy, koty i fretki w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane zakłady utrzymujące psy, koty i fretki rejestrują w odniesieniu do każdego takiego zwierzęcia następujące informacje:

- a) datę urodzenia;
- b) datę śmierci lub utraty w zakładzie.

*Artykuł 27***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące pszczoły miodne w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane zakłady utrzymujące pszczoły miodne rejestrują w odniesieniu do każdej pasieki szczegółowe informacje na temat sezonowego przenoszenia uli, jeżeli miało miejsce, składające się z informacji obejmujących co najmniej miejsce każdego sezonowego przeniesienia uli, datę jego rozpoczęcia i zakończenia oraz liczbę przeniesionych uli.

*Artykuł 28***Obowiązki podmiotów prowadzących cyrki objazdowe oraz grupy zwierząt tresowanych w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane cyrki objazdowe oraz grupy zwierząt tresowanych rejestrują w odniesieniu do każdego zwierzęcia następujące informacje:

- a) datę śmierci lub utraty zwierzęcia w zakładzie;
- b) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu odpowiedzialnego za zwierzęta lub właściciela zwierzęcia domowego;
- c) szczegółowe informacje na temat przemieszczeń cyrków objazdowych oraz grup zwierząt tresowanych.

*Artykuł 29***Obowiązki podmiotów prowadzących schroniska dla psów, kotów i fretek w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zatwierdzone schroniska dla psów, kotów i fretek rejestrują w odniesieniu do każdego takiego zwierzęcia następujące informacje:

- a) szacowany wiek oraz płeć, rasę lub kolor sierści;
- b) datę naniesienia lub datę odczytania wszczepianego transpondera;

▼B

- c) obserwacje poczynione w odniesieniu do przybyłych zwierząt w okresie izolacji;
- d) datę śmierci lub utraty w zakładzie.

*Artykuł 30***Obowiązki podmiotów prowadzących punkty kontroli w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zatwierdzone punkty kontroli rejestrują numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, z którego odbywa się rozładunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika, jeżeli jest on dostępny.

*Artykuł 31***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelnie w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zatwierdzone zakłady kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych innych niż naczelnie rejestrują następujące informacje:

- a) szacowany wiek oraz płeć zwierząt utrzymywanych w zakładzie;
- b) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, z którego odbywa się rozładunek i na który odbywa się załadunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika, jeżeli jest on dostępny;
- c) szczegółowe informacje na temat wdrażania oraz rezultatów planu nadzoru nad chorobami, o którym mowa w załączniku I część 8 pkt 2 lit. a);
- d) wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych oraz badań pośmiertnych zwierząt, o których mowa w załączniku I część 8 pkt 2 lit. b);
- e) szczegółowe informacje na temat szczepień oraz leczenia zwierząt podatnych na daną chorobę, o których mowa w załączniku I część 8 pkt 2 lit. c);
- f) ewentualne instrukcje właściwego organu dotyczące obserwacji poczynionych podczas każdego okresu izolacji lub kwarantanny.

*Artykuł 32***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady odizolowane w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zatwierdzone zakłady odizolowane rejestrują następujące dodatkowe informacje:

- a) szacowany wiek oraz płeć zwierząt utrzymywanych w zakładzie;
- b) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, z którego odbywa się rozładunek i na który odbywa się załadunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika, jeżeli jest on dostępny;

▼B

- c) szczegółowe informacje na temat wdrażania oraz rezultatów planu nadzoru nad chorobami, o którym mowa w załączniku I część 9 pkt 2 lit. a);
- d) wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych oraz badań pośmiertnych zwierząt, o których mowa w załączniku I część 9 pkt 2 lit. b);
- e) szczegółowe informacje na temat szczepień oraz leczenia zwierząt podatnych na daną chorobę, o których to szczepieniach i leczeniu mowa w załączniku I część 9 pkt 2 lit. c);
- f) szczegółowe informacje na temat izolacji lub kwarantanny przybyłych zwierząt, ewentualne instrukcje właściwego organu dotyczące izolacji lub kwarantanny oraz obserwacji poczynionych podczas każdego okresu izolacji lub kwarantanny.

*ROZDZIAŁ 2****Wylęgarnie****Artykuł 33***Obowiązki podmiotów prowadzących wylęgarnie w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane lub zatwierdzone wylęgarnie rejestrują w odniesieniu do każdego stada następujące informacje:

- a) gatunek oraz liczbę jednodniowych piskląt należących do drobiu lub piskląt innych gatunków lub jaj wylęgowych utrzymywanych w wylęgarni;
- b) przemieszczenia jednodniowych piskląt, piskląt innych gatunków i jaj wylęgowych do zakładów i z nich, z podaniem w stosownych przypadkach:
  - (i) miejsca ich pochodzenia lub przeznaczenia, w tym w stosownych przypadkach niepowtarzalnego numeru rejestracyjnego lub numeru zatwierdzenia zakładu;
  - (ii) daty takich przemieszczeń;
- c) liczbę jaj inkubowanych, z których nic się nie wylęgło, oraz miejsce ich przeznaczenia, w tym w stosownych przypadkach niepowtarzalny numer rejestracyjny lub numer zatwierdzenia zakładu;
- d) wyniki wylęgu;
- e) szczegółowe informacje na temat wszelkich programów szczepień.

*ROZDZIAŁ 3****Przewoźnicy zarejestrowani przez właściwy organ****Artykuł 34***Obowiązki zarejestrowanych przewoźników utrzymywanych zwierząt lądowych w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Zarejestrowani przewoźnicy rejestrują następujące dodatkowe informacje w odniesieniu do każdego środka transportu wykorzystywanego do transportu utrzymywanych zwierząt lądowych:

▼ B

- a) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny;
- b) datę oraz godzinę załadunku zwierząt w zakładzie pochodzenia;
- c) nazwę, adres oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny lub numer zatwierdzenia każdego odwiedzonego zakładu;
- d) datę oraz godzinę rozładunku zwierząt w zakładzie przeznaczenia;
- e) datę oraz miejsce oczyszczania, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji środków transportu;
- f) numery referencyjne dokumentów towarzyszących danym zwierzętom.

*ROZDZIAŁ 4**Podmioty zajmujące się gromadzeniem zwierząt**Artykuł 35***Obowiązki podmiotów prowadzących zakłady gromadzenia utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zarejestrowane lub zatwierdzone zakłady zajmujące się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu rejestrują następujące informacje:

- a) datę śmierci i utraty zwierząt w zakładzie;
- b) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, na który odbywa się załadunek lub z którego odbywa się rozładunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika tych zwierząt, jeżeli jest on dostępny;
- c) numery referencyjne dokumentów, które muszą towarzyszyć zwierzętom.

*Artykuł 36***Obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji przez podmioty zajmujące się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu niezależnie od zakładu**

Zarejestrowane podmioty zajmujące się gromadzeniem utrzymywanych zwierząt kopytnych i drobiu niezależnie od zakładu rejestrują w odniesieniu do każdego nabywanego zwierzęcia następujące informacje:

- a) niepowtarzalny numer zatwierdzenia lub numer rejestracyjny zakładu zajmującego się gromadzeniem zwierząt, przez który zwierzęta przeszły po opuszczeniu zakładu pochodzenia, a przed ich nabyciem, jeżeli taki numer jest dostępny;
- b) datę nabycia;
- c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres nabywcy zwierzęcia;

▼B

- d) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, na który odbywa się załadunek lub z którego odbywa się rozładunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika, jeżeli jest on dostępny;
- e) numery referencyjne dokumentów, które muszą towarzyszyć zwierzętom.

*Artykuł 37***Obowiązki podmiotów prowadzących miejsca gromadzenia psów, kotów i fretek w zakresie prowadzenia dokumentacji**

Podmioty prowadzące zatwierdzone miejsca gromadzenia psów, kotów i fretek rejestrują numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu, na który odbywa się załadunek lub z którego odbywa się rozładunek zwierząt, oraz niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika, jeżeli jest on dostępny.

CZĘŚĆ III

**IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH ZWIERZĄT
LĄDOWYCH ORAZ JAJ WYLĘGOWYCH**

TYTUŁ I

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANEGO BYDŁA*ROZDZIAŁ 1****Środki oraz metody identyfikacji****Artykuł 38***Obowiązki podmiotów utrzymujących bydło, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanego bydła, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty utrzymujące bydło zapewniają, aby bydło było indywidualnie zidentyfikowane za pomocą zwykłych kolczyków, o których mowa w załączniku III lit. a) i które:

- a) muszą być przymocowane do każdej małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia umieszczony na środku identyfikacji był widoczny, czytelny i trwały;
- b) są zakładane bydłu w zakładzie urodzenia;
- c) nie mogą być usuwane, zmieniane ani wymieniane bez zezwolenia właściwego organu państwa członkowskiego, w którym utrzymywane jest bydło.

2. Podmioty utrzymujące bydło mogą zastąpić:

- a) jeden ze zwykłych kolczyków, o których mowa w ust. 1, identyfikatorem elektronicznym zatwierdzonym przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymywane jest bydło;

▼B

- b) oba zwykłe kolczyki, o których mowa w ust. 1, identyfikatorem elektronicznym zatwierdzonym przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymywane jest bydło, zgodnie ze zwolnieniami przewidzianymi w art. 39 ust. 1.

*Artykuł 39***Zwolnienia przyznane przez właściwy organ podmiotom prowadzącym zakłady odizolowane oraz podmiotom na potrzeby identyfikacji bydła utrzymywanego do celów kulturalnych, historycznych, rekreacyjnych, naukowych lub sportowych**

1. Właściwy organ może zwolnić podmioty prowadzące zakłady odizolowane oraz podmioty utrzymujące bydło do celów kulturalnych, historycznych, rekreacyjnych, naukowych lub sportowych z wymogów w zakresie identyfikacji bydła, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. a).

2. Przyznając zwolnienia, o których mowa w ust. 1, właściwy organ zapewnia, by co najmniej jeden ze środków identyfikacji wymienionych w załączniku III lit. d) i e) był zatwierdzony przez właściwy organ do celów umieszczania środków identyfikacji bydła utrzymywanego przez podmioty, które zwolniono z wymogów zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Właściwy organ określa procedury składania wniosków przez podmioty ubiegające się o zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

*Artykuł 40***Przepisy szczególne w zakresie identyfikacji bydła ras hodowanych specjalnie do celów tradycyjnych wydarzeń kulturalnych i sportowych**

Właściwy organ może zezwolić podmiotom utrzymującym bydło ras hodowanych specjalnie do celów tradycyjnych wydarzeń kulturalnych i sportowych na indywidualne oznakowanie tych zwierząt za pomocą alternatywnych środków identyfikacji dopuszczonych przez właściwy organ po usunięciu zwykłego kolczyka, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. a), pod warunkiem zachowania jednoznacznego związku oznaczonego zwierzęcia z jego kodem identyfikacyjnym.

*Artykuł 41***Usunięcie u utrzymywanego bydła zwykłych kolczyków, o których mowa w art. 38 ust. 1**

1. Państwa członkowskie mogą zezwolić na zastąpienie jednego ze zwykłych kolczyków, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. a), jednym ze środków identyfikacji wymienionych w załączniku III lit. c), d) i e) w przypadku wszystkich lub określonych kategorii bydła utrzymywanego na ich terytorium.

▼B

2. Państwa członkowskie zapewniają, by środki identyfikacji wymienione w załączniku III lit. a), c), d) i e) spełniały następujące wymogi:
  - a) przedstawiały kod identyfikacyjny zwierzęcia;
  - b) były zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymuje się bydło.
3. Państwa członkowskie ustanawiają procedury dotyczące:
  - a) składania przez producentów wniosków o zatwierdzenie środków identyfikacji bydła utrzymywanego na ich terytorium;
  - b) składania przez podmioty zajmujące się utrzymaniem bydła wniosków o przydzielenie środków identyfikacji ich zakładowi.
4. Państwo członkowskie ustanawia i udostępnia do wiadomości publicznej wykaz ras bydła hodowanych specjalnie do celów tradycyjnych wydarzeń kulturalnych lub sportowych utrzymywanych na jego terytorium.

*ROZDZIAŁ 2****Komputerowa baza danych****Artykuł 42***Zasady dotyczące informacji znajdujących się w komputerowej bazie danych na temat utrzymywanego bydła**

Właściwy organ przechowuje w komputerowej bazie danych informacje, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/429, dotyczące każdego utrzymywanego zwierzęcia z gatunków bydła zgodnie z następującymi zasadami:

- a) kod identyfikacyjny zwierzęcia musi być rejestrowany;
- b) rodzaj identyfikatora elektronicznego, jeżeli zastosowano taki identyfikator w przypadku danego zwierzęcia z gatunków bydła, musi zostać zarejestrowany zgodnie z wykazem w załączniku III lit. c), d) i e);
- c) w przypadku zakładów utrzymujących bydło należy rejestrować następujące informacje:
  - (i) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany zakładowi;
  - (ii) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego zakład;
- d) w przypadku każdego przemieszczania danego zwierzęcia z gatunków bydła do zakładu i z niego należy zarejestrować następujące informacje:
  - (i) niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładów pochodzenia i przeznaczenia;
  - (ii) datę przybycia;
  - (iii) datę wyjazdu;
- e) data naturalnej śmierci, utraty lub uboju danego zwierzęcia z gatunków bydła w zakładzie musi być rejestrowana.

▼ B*Artykuł 43***Zasady dotyczące wymiany danych elektronicznych między komputerowymi bazami danych państw członkowskich w odniesieniu do bydła**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by ich komputerowe bazy danych dotyczące bydła spełniały następujące wymogi:

- a) były zabezpieczone zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym;
- b) zawierały przynajmniej aktualne informacje przewidziane w art. 42.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by ich komputerowymi bazami danych zarządzano za pomocą systemu informatycznego umożliwiającego nanoszenie kwalifikowanych podpisów elektronicznych oraz zarządzanie nimi do celów wiadomości służących wymianie danych, w celu zagwarantowania niezaprzeczalności, jeżeli chodzi o:

- a) wiarygodność wymienianych wiadomości, tak aby zapewnić gwarancje w zakresie pochodzenia wiadomości;
- b) integralność wymienianych wiadomości, tak aby zapewnić gwarancje, że wiadomość nie została zmieniona ani uszkodzona;
- c) informacji dotyczących czasu wysłania wymienianych wiadomości, tak aby zapewnić gwarancje, że wiadomości te zostały wysłane w konkretnym czasie.

3. Państwo członkowskie bez zbędnej zwłoki, a w każdym przypadku w terminie 24 godzin od momentu otrzymania wiadomości o naruszeniu bezpieczeństwa lub utracie integralności, zawiadamia państwo członkowskie, z którym ustanowiło elektroniczną wymianę danych, o każdym naruszeniu bezpieczeństwa lub utracie integralności, które mają znaczący wpływ na ważność danych lub na przechowywane tam dane osobowe.

*ROZDZIAŁ 3****Dokument identyfikacyjny****Artykuł 44***Dokument identyfikacyjny utrzymywanego bydła**

Dokument identyfikacyjny utrzymywanego bydła, o którym mowa w art. 112 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, zawiera następujące informacje:

- a) informacje przewidziane w art. 42 lit. a)–d);
- b) datę urodzenia każdego zwierzęcia;

▼B

- c) nazwę właściwego organu wystawiającego dokumenty lub organu wystawiającego dokumenty, któremu to zadanie przydzielono;
- d) datę wydania.

TYTUŁ II

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH OWIEC I KÓZ

ROZDZIAŁ 1

*Środki oraz metody identyfikacji**Artykuł 45***Obowiązki podmiotów utrzymujących utrzymywane owce i kozy, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji tych zwierząt, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty utrzymujące owce i kozy przeznaczone do przemieszczenia bezpośrednio do rzeźni przed ukończeniem 12 miesiąca życia zapewniają, by każde takie zwierzę zostało oznakowane co najmniej za pomocą zwykłego kolczyka przymocowanego do małżowiny usznej zwierzęcia lub zwykłej opaski na pęcinę wymienionych w załączniku III lit. a) lub b), na których przedstawiony jest widoczny, czytelny oraz trwały:

a) niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładu urodzenia zwierzęcia;

lub

b) kod identyfikacyjny zwierzęcia.

2. Podmioty utrzymujące owce i kozy nieprzeznaczone do przemieszczenia bezpośrednio do rzeźni przed ukończeniem 12 miesiąca życia zapewniają, by każde takie zwierzę zostało indywidualnie zidentyfikowane w następujący sposób:

a) za pomocą zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a), na którym przedstawiony jest widoczny, czytelny i trwały kod identyfikacyjny zwierzęcia;

oraz

b) za pomocą jednego ze środków identyfikacji wymienionych w załączniku III lit. c)–f) zatwierdzonych przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymuje się owce i kozy, na którym to środku identyfikacji przedstawiony jest widoczny, czytelny oraz trwały kod identyfikacyjny zwierzęcia.

3. Podmioty utrzymujące owce i kozy zapewniają, by:

a) środki identyfikacji stosowane były wobec owiec i kóz w zakładzie urodzenia;

b) nie usuwano, nie modyfikowano ani nie zastępowano żadnych środków identyfikacji bez zezwolenia właściwego organu.

▼B

4. Podmioty utrzymujące owce i kozy mogą zastąpić:
- a) jeden z zatwierdzonych środków identyfikacji, o których mowa w ust. 2, zgodnie z odstępstwami, o których mowa w art. 46 ust. 1, 2, 3 i 4;
  - b) oba środki identyfikacji, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, identyfikatorem elektronicznym zatwierdzonym przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymywane są owce i kozy, zgodnie ze zwolnieniami przewidzianymi w art. 47 ust. 1.

*Artykuł 46***Odstępstwa od wymogów określonych w art. 45, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanych owiec i kóz, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Na zasadzie odstępstwa od wymogu określonego w art. 45 ust. 2 lit. a) podmioty utrzymujące owce i kozy należące do populacji zwierząt, które urodziły się z uszami zbyt małymi, by umieścić na nich zwykły kolczyk, wymieniony w załączniku III w lit. a), zapewniają, by takie zwierzęta zostały indywidualnie zidentyfikowane za pomocą zwykłej opaski na pęcinę, wymienionej w załączniku III lit. b), przedstawiającej widoczny, czytelny i trwały kod identyfikacyjny zwierzęcia.
2. Na zasadzie odstępstwa od wymogu określonego w art. 45 ust. 2 lit. a) podmioty utrzymujące owce i kozy nieprzeznaczone do przemieszczenia do innego państwa członkowskiego mogą zastąpić zwykły kolczyk, wymieniony w załączniku III lit. a), tatuażem, wymienionym w załączniku III lit. g), przedstawiającym widoczny, czytelny oraz trwały kod identyfikacyjny zwierzęcia, pod warunkiem że właściwy organ dopuścił wykorzystanie kapsułki ceramicznej (bolusa), wymienionej w załączniku III lit. d).
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 2 lit. b) podmioty utrzymujące owce i kozy nieprzeznaczone do przemieszczania do innego państwa członkowskiego oraz podmioty utrzymujące owce i kozy zwolnione z obowiązku umieszczania identyfikatora elektronicznego zgodnie z art. 48 mogą zastąpić identyfikator elektroniczny tatuażem, wymienionym w załączniku III lit. g), przedstawiającym widoczny, czytelny i trwały kod identyfikacyjny zwierzęcia.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 2 podmioty utrzymujące owce i kozy, które mają zostać przemieszczone do rzeźni po przejściu przez etap gromadzenia albo po poddaniu ich opasowi w innym zakładzie, mogą oznaczyć każde zwierzę co najmniej za pomocą kolczyka elektronicznego, wymienionego w załączniku III lit. c), przymocowanego do małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładu urodzenia zwierzęcia oraz jego kod identyfikacyjny były widoczne, czytelne i trwałe, pod warunkiem że zwierzęta te:

▼B

a) nie są przeznaczone do przemieszczania do innego państwa członkowskiego;

oraz

b) poddawane są ubojowi przed osiągnięciem wieku 12 miesięcy.

*Artykuł 47***Zwolnienia z wymogów określonych w art. 45 ust. 2 dla podmiotów prowadzących zakłady odizolowane oraz dla podmiotów utrzymujących zwierzęta do celów kulturalnych, rekreacyjnych lub naukowych**

1. Właściwy organ może zwolnić podmioty prowadzące zakłady odizolowane oraz podmioty utrzymujące owce i kozy do celów kulturalnych, rekreacyjnych lub naukowych z wymogów w zakresie identyfikacji, o których mowa w art. 45 ust. 2, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Właściwy organ zapewnia, by kapsułka ceramiczna (bolus), wymieniona w załączniku III lit. d), albo wszczepiany transponder, wymieniony w załączniku III lit. e), zostały dopuszczone przez ten właściwy organ do celów identyfikacji owiec i kóz, o których mowa w ust. 1, oraz by takie dopuszczone środki identyfikacji były zgodne z wymogami określonymi w art. 48 ust. 3.

Właściwy organ określa procedury składania wniosków przez podmioty ubiegające się o zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

*Artykuł 48***Odstąpienie przez państwa członkowskie od wymogów określonych w art. 45 ust. 2 oraz obowiązki państw członkowskich dotyczące środków identyfikacji**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 2 lit. b) państwa członkowskie mogą upoważnić podmioty utrzymujące owce i kozy do zastąpienia środków identyfikacji wymienionych w załączniku III lit. c)–f) zwykłym kolczykiem lub zwykłą opaską na pęcinę, które wymieniono w załączniku III lit. a) lub b), pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

a) łączna liczba owiec i kóz utrzymywanych na terenie danego państwa nie przekracza 600 000 sztuk zarejestrowanych w komputerowej bazie danych;

oraz

b) utrzymywane owce i kozy nie są przeznaczone do przemieszczania do innego państwa członkowskiego.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 2 lit. b) państwa członkowskie mogą upoważnić podmioty utrzymujące kozy do zastąpienia środków identyfikacji wymienionych w załączniku III lit. c)–f) zwykłym kolczykiem lub zwykłą opaską na pęcinę, które wymieniono w załączniku III lit. a) lub b), pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

▼B

a) łączna liczba kóz utrzymywanych na terenie danego państwa nie przekracza 160 000 sztuk zarejestrowanych w komputerowej bazie danych;

oraz

b) utrzymywane kozy nie są przeznaczone do przemieszczania do innego państwa członkowskiego.

3. Państwo członkowskie zapewnia, by środki identyfikacji wymienione w załączniku III lit. a)–f) spełniały następujące wymogi:

a) przedstawiały kod identyfikacyjny zwierzęcia;

b) by zostały zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymuje się owce lub kozy.

4. Państwa członkowskie ustanawiają procedury dotyczące składania wniosków przez:

a) producentów o zatwierdzenie środków identyfikacji owiec i kóz utrzymywanych na terytorium tych państw;

b) podmioty o przydzielenie ich zakładowi środków identyfikacji owiec i kóz.

ROZDZIAŁ 2

Komputerowa baza danych

Artykuł 49

Zasady dotyczące informacji znajdujących się w komputerowej bazie danych na temat utrzymywanych owiec i kóz

Właściwy organ przechowuje w komputerowej bazie danych informacje, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, dotyczące utrzymywanych owiec i kóz zgodnie z następującymi zasadami:

a) w przypadku zakładów utrzymujących te zwierzęta należy rejestrować następujące informacje:

(i) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany zakładowi;

(ii) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego zakład;

b) w przypadku każdego przemieszczania tych zwierząt do zakładu i z niego należy rejestrować następujące informacje:

(i) łączną liczbę zwierząt;

(ii) niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładów ich pochodzenia i przeznaczenia;

(iii) datę przybycia;

(iv) datę wyjazdu.

ROZDZIAŁ 3

Dokument dotyczący przemieszczania*Artykuł 50***Dokument dotyczący przemieszczania utrzymywanych owiec i kóz, które mają zostać przemieszczone w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego**

Dokument dotyczący przemieszczania utrzymywanych owiec i kóz, które mają zostać przemieszczone w obrębie jednego państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 113 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, zawiera następujące informacje:

- a) indywidualny kod identyfikacyjny zwierzęcia lub niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładu urodzenia zwierzęcia przedstawiony na środku identyfikacji;
- b) jeden z rodzajów identyfikatorów elektronicznych wymienionych w załączniku III lit. c)–f) oraz jego położenie, jeżeli taki identyfikator zastosowano w przypadku danego zwierzęcia;
- c) informacje, o których mowa w art. 49 lit. a) ppkt (i) oraz w art. 49 lit. b) ppkt (i), (ii) oraz (iv);
- d) niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika;
- e) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu.

*Artykuł 51***Odstąpienie od niektórych wymogów wymienionych w art. 50 w zakresie dokumentu dotyczącego przemieszczania utrzymywanych owiec i kóz, które mają być gromadzone w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego**

Właściwy organ może przyznać odstępstwa od wymogów wymienionych w art. 50 lit. a) dotyczących podmiotów prowadzących zakłady, z których owce i kozy mają być przemieszczone do zakładu, w którym mają być gromadzone, pod warunkiem spełnienia następujących wymogów:

- a) podmioty nie mogą transportować utrzymywanych owiec i kóz tym samym środkiem transportu, którym transportuje się zwierzęta z innych zakładów, chyba że w tym środku transportu partie tych zwierząt są od siebie fizycznie oddzielone;
- b) podmioty prowadzące zakłady, w których zwierzęta mają być gromadzone, rejestrują, pod warunkiem otrzymania zgody właściwego organu, indywidualny kod identyfikacyjny zwierzęcia, o którym to kodzie mowa w art. 50 lit. a), w imieniu podmiotu prowadzącego zakład, z którego otrzymano owce i kozy, a podmiot ten przechowuje te informacje;
- c) właściwy organ musi zagwarantować podmiotom prowadzącym zakłady, w których ma odbywać się gromadzenie owiec i kóz, dostęp do komputerowej bazy danych, o której mowa w art. 49;

▼B

- d) podmioty prowadzące zakłady, w których ma odbywać się gromadzenie zwierząt, muszą posiadać procedury mające na celu zapewnienie, by informacje, o których mowa w lit. b), były rejestrowane w komputerowej bazie danych, o której mowa w art. 49.

TYTUŁ III

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH ŚWIŃ

ROZDZIAŁ 1

*Środki oraz metody identyfikacji**Artykuł 52***Obowiązki podmiotów utrzymujących świnie, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanych świń, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące świnie, zapewniają, by każda świnia była oznakowana za pomocą następujących środków identyfikacji:

- a) zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a), lub kolczyka elektronicznego, wymienionego w załączniku III lit. c), przymocowanego do małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by widoczny, czytelny i trwały był niepowtarzalny numer rejestracyjny

(i) zakładu urodzenia zwierzęcia;

lub

(ii) ostatniego zakładu w łańcuchu dostaw, o którym mowa w art. 53, w przypadku gdy zwierzęta te są przemieszczane do zakładu poza tym łańcuchem dostaw;

lub

- b) tatuażu, wymienionego w załączniku III lit. g), umieszczonego na zwierzęciu w taki sposób, by trwały był niepowtarzalny numer rejestracyjny

(i) zakładu urodzenia zwierzęcia;

lub

(ii) ostatniego zakładu w łańcuchu dostaw, o którym mowa w art. 53, w przypadku gdy zwierzęta te są przemieszczane do zakładu poza tym łańcuchem dostaw.

2. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące świnie zapewniają, by:

- a) środki identyfikacji były stosowane wobec świń w:

(i) zakładzie urodzenia;

lub

(ii) ostatnim zakładzie w łańcuchu dostaw, o którym mowa w art. 53, w przypadku gdy zwierzęta te są przemieszczane do zakładu poza tym łańcuchem dostaw;

- b) nie usuwano, nie modyfikowano ani nie zastępowano żadnych środków identyfikacji bez zezwolenia właściwego organu.

▼B

3. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące świnie mogą zastąpić środki identyfikacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, identyfikatorem elektronicznym zatwierdzonym przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymywane są świnie, zgodnie ze zwolnieniami przewidzianymi w art. 54 ust. 1.

*Artykuł 53***Odstępstwa od wymogów określonych w art. 52, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanych świń w łańcuchu dostaw**

Na zasadzie odstępstwa od art. 52 właściwy organ może pozwolić podmiotom prowadzącym zakłady będące częścią łańcucha dostaw na odstępstwo od obowiązku identyfikacji świń, jeżeli zwierzęta te mają zostać przemieszczone w ramach tego łańcucha dostaw w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego, pod warunkiem że praktyczne stosowanie środków identyfikowalności w tym państwie członkowskim zapewnia pełną identyfikowalność tych zwierząt.

*Artykuł 54***Zwolnienia przyznane przez właściwy organ podmiotom prowadzącym zakłady odizolowane oraz podmiotom zajmującym się identyfikacją świń utrzymywanych do celów kulturalnych, rekreacyjnych lub naukowych**

1. Właściwy organ może zwolnić podmioty prowadzące zakłady odizolowane oraz podmioty zajmujące się utrzymaniem świń do celów kulturalnych, rekreacyjnych lub naukowych z wymogów w zakresie identyfikacji świń, o których mowa w art. 52 ust. 1.

2. Przyznając zwolnienia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwy organ zapewnia, by wszczepiany transponder, wymieniony w załączniku III lit. e), został dopuszczony przez ten właściwy organ w celu identyfikacji świń, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz by taki dopuszczony środek identyfikacji był zgodny z wymogami określonymi w art. 55 ust. 1.

3. Właściwy organ określa procedury składania wniosków przez podmioty ubiegające się o zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

*Artykuł 55***Obowiązki państw członkowskich dotyczące środków i metod identyfikacji utrzymywanych świń, stosowanie tych środków i metod oraz korzystanie z nich**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by środki identyfikacji wymienione w załączniku III lit. a), c), e) i g) spełniały następujące wymogi:

▼B

- a) by przedstawiały:
- (i) niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładu urodzenia zwierzęcia;
- lub
- (ii) w przypadku zwierząt, które są przeznaczone do przemieszczenia z zakładu należącego do łańcucha dostaw, o którym mowa w art. 53, do innego zakładu poza łańcuchem dostaw, niepowtarzalny numer rejestracyjny ostatniego zakładu w łańcuchu dostaw;
- b) by były zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymuje się świnie.

2. Państwa członkowskie ustanawiają procedury dotyczące składania wniosków przez:

- a) producentów o zatwierdzenie środków identyfikacji świń utrzymywanych na terytorium tych państw;
- b) podmioty o przydzielenie ich zakładowi środków identyfikacji świń.

3. Państwa członkowskie ustanawiają i udostępniają do publicznej wiadomości wykaz zakładów należących do łańcucha dostaw, o którym mowa w art. 53, na swoim terytorium.

*ROZDZIAŁ 2**Komputerowa baza danych**Artykuł 56***Zasady dotyczące informacji znajdujących się w komputerowej bazie danych na temat utrzymywania świń**

Właściwy organ przechowuje w komputerowej bazie danych informacje, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/429, dotyczące utrzymywanych świń zgodnie z następującymi zasadami:

- a) w przypadku zakładów utrzymujących te zwierzęta należy rejestrować następujące informacje:
  - (i) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany mu;
  - (ii) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego zakład;
- b) w przypadku każdego przemieszczania tych zwierząt do zakładu i z niego należy zarejestrować następujące informacje:
  - (i) łączną liczbę zwierząt;
  - (ii) niepowtarzalny numer rejestracyjny zakładów ich pochodzenia i przeznaczenia;

▼B

(iii) datę przybycia;

(iv) datę wyjazdu.

*ROZDZIAŁ 3**Dokument dotyczący przemieszczania**Artykuł 57***Dokumenty dotyczące przemieszczania utrzymywanych świń, które mają zostać przemieszczone w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego**

Dokumenty dotyczące przemieszczania utrzymywanych świń, które mają zostać przemieszczone w obrębie jednego państwa członkowskiego, o których to dokumentach mowa w art. 115 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, muszą zawierać następujące informacje:

- a) informacje, które mają być przechowywane w komputerowej bazie danych, o których mowa w art. 56 lit. a) ppkt (i) oraz w art. 56 lit. b) ppkt (i), (ii) oraz (iv);
- b) niepowtarzalny numer rejestracyjny przewoźnika;
- c) numer tablicy rejestracyjnej lub numer rejestracyjny środka transportu.

TYTUŁ IV

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH KONIOWATYCH*ROZDZIAŁ 1**Środki oraz metody identyfikacji**Artykuł 58***Obowiązki podmiotów utrzymujących koniowate, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanych koniowatych, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate, zapewniają, by każde zwierzę było indywidualnie zidentyfikowane za pomocą następujących środków identyfikacji:

- a) wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e);
- b) unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny.

2. Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate, zapewniają, by:

- a) koniowate były identyfikowane w terminach przewidzianych w art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262;
- b) nie usuwano, nie modyfikowano ani nie zastępowano żadnych środków identyfikacji, o których mowa w ust. 1, bez zezwolenia właściwego organu dla zakładu, w którym zwierzęta te są zwykle utrzymywane.

▼B

3. Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate, jeżeli nie są właścicielami tych zwierząt, działając w imieniu i za zgodą właściciela zwierzęcia, przedkładają organowi właściwemu dla zakładu, w którym zwierzęta te są zwykle utrzymywane, wniosek o wydanie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, o którym mowa w art. 65 lub 66, i przekazują właściwemu organowi niezbędne informacje w celu uzupełnienia tego dokumentu identyfikacyjnego i wpisów w bazie danych, o której mowa w art. 64.

*Artykuł 59***Obowiązki państw członkowskich dotyczące środków i metod identyfikacji utrzymywanych koniowatych, stosowanie tych środków i metod oraz korzystanie z nich**

1. Państwa członkowskie mogą dopuścić zastąpienie wszczepianego transpondera, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. a):

- a) pojedynczym zwykłym kolczykiem, wymienionym w załączniku III lit. a), zakładanym koniowatym utrzymywanym do celów produkcji mięsa, pod warunkiem że zwierzęta te urodziły się w tym państwie członkowskim albo zostały do niego przywiezione bez fizycznych środków identyfikacji przed ich wprowadzeniem do Unii;
- b) alternatywną metodą dopuszczoną przez właściwy organ zgodnie z art. 62, która to metoda będzie świadczyć o jednoznacznym związku między zwierzęciem koniowatym a unikalnym dożywotnim dokumentem identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. b).

2. Państwa członkowskie zapewniają, by środki identyfikacji, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. a) oraz w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, spełniały następujące wymogi:

- a) przedstawiały kod identyfikacyjny zwierzęcia;
- b) były zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego, w przypadku gdy dokonuje się identyfikacji koniowatych zgodnie z art. 58 ust. 2 lit. a).

3. Państwa członkowskie:

- a) ustanawiają procedury dotyczące składania przez producentów wniosków o zatwierdzenie środków identyfikacji koniowatych, które identyfikuje się na ich terytorium;
- b) ustanawiają termin składania wniosków o wydanie dokumentu identyfikacyjnego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. b).

*Artykuł 60***Odstępstwa od identyfikacji utrzymywanych koniowatych żyjących w półdzikich warunkach**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 58 ust. 2 lit. a) państwa członkowskie mogą określić populacje utrzymywanych koniowatych żyjących w półdzikich warunkach na pewnych obszarach ich terytorium, których identyfikacji zgodnie z art. 58 ust. 1 wymaga się wyłącznie wtedy, gdy:

▼B

a) są one usuwane z takich populacji, z wyłączeniem transferu pod nadzorem urzędowym z jednej określonej populacji do drugiej;

lub

b) są one wprowadzane do niewoli do użytku domowego.

2. Przed skorzystaniem z odstępstwa, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie zawiadamiają Komisję o populacjach koniowatych oraz o obszarach, na których zwierzęta te żyją w półdzikich warunkach.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 58 ust. 1 państwa członkowskie mogą dopuścić zastosowanie wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e), ponad 12 miesięcy przed wydaniem dokumentu identyfikacyjnego zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, pod warunkiem że kod identyfikacyjny zwierzęcia przedstawiony na wszczepianym transponderze został zarejestrowany przez podmiot w momencie wszczepienia i przekazany właściwemu organowi.

*Artykuł 61***Odstępstwa od identyfikacji utrzymywanych koniowatych, które przemieszczono do rzeźni lub którym towarzyszył tymczasowy dokumenty identyfikacyjny****▼C1**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 58 ust. 1 właściwy organ może dopuścić wykorzystanie uproszczonej metody oznakowania koniowatych, które są przeznaczone do przemieszczenia do rzeźni, a dla których nie wystawiono żadnego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego zgodnie z art. 110 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/429, pod warunkiem że:

▼B

a) koniowate są w wieku poniżej 12 miesięcy;

b) istnieje nieprzerwana linia identyfikowalności zwierząt z zakładu urodzenia do rzeźni znajdującej się w tym samym państwie członkowskim.

Koniowate należy transportować bezpośrednio do rzeźni, a podczas transportu muszą one być indywidualnie zidentyfikowane za pomocą wszczepianego transpondera, zwykłego lub elektronicznego kolczyka lub za pomocą zwykłej lub elektronicznej opaski na pęcinę, które wymieniono odpowiednio w załączniku III lit. a), b), c), e) lub f).

▼C1

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 58 ust. 2 lit. a) właściwy organ wystawia na wniosek podmiotu zajmującego się zwierzęciem koniowatym tymczasowy dokument identyfikacyjny na okres, na jaki dokument identyfikacyjny wystawiony zgodnie z art. 67 ust. 1 jest oddawany temu właściwemu organowi w celu dokonania aktualizacji szczegółowych informacji dotyczących identyfikacji w tym dokumencie.

*Artykuł 62***Dopuszczenie alternatywnych metod identyfikacji utrzymywanych koniowatych**

1. Państwa członkowskie mogą dopuścić odpowiednie alternatywne metody identyfikacji utrzymywanych koniowatych, w tym określenie znaków, za pomocą których to metod zapewnia się jednoznaczny związek między zwierzęciem a unikalnym dożywotnym dokumentem identyfikacyjnym oraz dzięki którym możliwe jest wykazanie, że zwierzę przeszło proces identyfikacji.

2. Państwa członkowskie zezwalające na alternatywne metody identyfikacji, o których mowa w ust. 1, zapewniają:

- a) by alternatywne metody identyfikacji były wykorzystywane wyłącznie w wyjątkowych przypadkach do celów identyfikacji koniowatych wpisanych do specjalnych ksiąg hodowlanych lub by były wykorzystywane do konkretnych celów, lub w przypadku koniowatych, których nie można oznakować wszczepianym transponderem z przyczyn medycznych, lub ze względu na dobrostan zwierzęcia;
- b) by każda dopuszczona alternatywna metoda identyfikacji lub każde połączenie takich metod zapewniały co najmniej taką samą gwarancję, jak wszczepiany transponder;
- c) by format informacji na temat alternatywnej metody identyfikacji zastosowanej wobec zwierzęcia koniowatego był odpowiedni do wpisu w bazie danych, w której możliwe jest wyszukiwanie.

*Artykuł 63***Obowiązek podmiotów korzystających z alternatywnych metod identyfikacji**

1. Podmioty korzystające z dopuszczonych alternatywnych metod identyfikacji, o których mowa w art. 62 ust. 1, zapewniają właściwemu organowi oraz w stosownych przypadkach innym podmiotom środki dostępu do tych informacji na temat identyfikacji lub są odpowiedzialne za weryfikację tożsamości zwierzęcia koniowatego przez te organy lub podmioty.

2. Jeżeli alternatywne metody identyfikacji opierają się na cechach zwierzęcia koniowatego, które mogą się z czasem zmienić, podmiot przekazuje właściwemu organowi niezbędne dla tego organu informacje, by mógł on zaktualizować dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 62, oraz bazę danych, o której mowa w art. 64.

3. Związki hodowców oraz międzynarodowe zrzeszenia lub organizacje, które przygotowują konie do zawodów lub wyścigów, mogą wymagać, by koniowate, które oznakowano przy użyciu alternatywnej metody identyfikacji przewidzianej w art. 62 były identyfikowane przez wszczepienie wszczepianego transpondera na potrzeby dokonania wpisu do ksiąg hodowlanych lub rejestracji w tych księgach hodowlanych czystorasowych koniowatych lub w celu rejestracji koni do zawodów lub wyścigów.

▼ B

ROZDZIAŁ 2

Komputerowa baza danych

Artykuł 64

Zasady dotyczące informacji znajdujących się w komputerowej bazie danych na temat utrzymywanych koniowatych

Właściwy organ przechowuje w komputerowej bazie danych informacje, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2016/429, dotyczące każdego utrzymywanego zwierzęcia koniowatego zgodnie z następującymi zasadami:

- a) w przypadku zakładu, w którym zwierzęta te są zwykle utrzymywane, rejestrowane muszą być:
  - (i) niepowtarzalny numer rejestracyjny nadany zakładowi;
  - (ii) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego zakład;
- b) w przypadku każdego zwierzęcia zwykle utrzymywanego w zakładzie rejestrowane muszą być:
  - (i) niepowtarzalny kod;
  - (ii) jeżeli jest dostępny, kod identyfikacyjny zwierzęcia przedstawiony za pomocą fizycznego środka identyfikacji;
  - (iii) gdy wszczepiony transponder nie został zatwierdzony przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym zwierzę koniowate zostało zidentyfikowane zgodnie z art. 58 ust. 2, system odczytu tego wszczepionego transpondera;
  - (iv) wszelkie informacje dotyczące nowych dokumentów identyfikacyjnych, ich duplikatów lub dokumentów zastępczych wystawionych dla zwierzęcia;
  - (v) gatunek zwierzęcia;
  - (vi) płeć zwierzęcia z możliwością wprowadzenia daty kastracji;
  - (vii) datę i kraj urodzenia zadeklarowany przez podmiot utrzymujący zwierzę koniowate;
  - (viii) datę naturalnej śmierci w zakładzie lub utraty zgodnie z deklaracją podmiotu utrzymywanego zwierzęcia koniowatego lub datę uboju tego zwierzęcia;
  - (ix) nazwę i adres właściwego organu lub organu wystawiającego dokumenty, któremu to zadanie przydzielono i który wydał dokument identyfikacyjny;
  - (x) datę wydania dokumentu identyfikacyjnego;

▼ B

- c) w przypadku każdego zwierzęcia koniowatego utrzymywanego w zakładzie przez okres przekraczający 30 dni rejestruje się niepowtarzalny kod; jednak z wyłączeniem poniższych przypadków:
- (i) w przypadku koniowatych uczestniczących w konkursach, wyścigach, pokazach, treningach i zrywce przez okres nieprzekraczający 90 dni;
  - (ii) w przypadku samców koniowatych do celów hodowli utrzymywanych w sezonie rozplodowym;
  - (iii) w przypadku samic koniowatych do celów hodowli utrzymywanych przez okres nieprzekraczający 90 dni.

*ROZDZIAŁ 3****Dokument identyfikacyjny****Artykuł 65***Unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny utrzymywanych koniowatych**

1. Unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) kod identyfikacyjny zwierzęcia przedstawiony na wszczepianym transponderze lub kolczyku;
- b) niepowtarzalny kod nadany zwierzęciu na całe jego życie, w którym to kodzie zakodowane są:
  - (i) komputerowa baza danych, do której właściwy organ lub organ wystawiający dokument wprowadził informacje niezbędne w celu wydania pierwszego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. b), oraz w stosownych przypadkach zastępczy unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 69 ust. 2 lit. b);
  - (ii) numeryczny kod identyfikacyjny poszczególnych zwierząt koniowatych w tej bazie danych;
- c) gatunek zwierzęcia;
- d) płeć zwierzęcia z możliwością wprowadzenia daty kastracji;
- e) datę i kraj urodzenia zadeklarowany przez podmiot utrzymujący zwierzę koniowate;
- f) nazwę i adres właściwego organu wystawiającego dokumenty lub organu wystawiającego dokumenty, któremu to zadanie przydzielono;
- g) datę wystawienia unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego;
- h) w stosownych przypadkach informację na temat zastąpienia fizycznego środka identyfikacji oraz na temat kodu identyfikacyjnego zwierzęcia przedstawionego na tym zastąpionym fizycznym środku identyfikacji;

▼B

i) w stosownych przypadkach:

- (i) znak zatwierdzenia wydany i ujęty w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym przez właściwy organ lub przez podmiot, któremu przekazano to zadanie, na okres nieprzekraczający 4 lat, który potwierdza, że zwierzę przebywa zwykle w zakładzie uznanym przez właściwy organ za zakład o niskim ryzyku dla zdrowia ze względu na częste kontrole stanu zdrowia zwierząt, dodatkowe kontrole identyfikacyjne i badania stanu zdrowia oraz brak krycia naturalnego w zakładzie, z wyjątkiem pomieszczeń specjalnie przeznaczonych i oddzielonych, z możliwością przedłużenia okresu ważności wydanego znaku zatwierdzenia;

lub

- (ii) licencję wydaną i ujętą w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym na okres nieprzekraczający 4 lat na udział w zawodach jeździeckich przez krajową federację Federation Equestre Internationale lub udział w wyścigach przez właściwy organ ds. wyścigów, która potwierdza co najmniej dwie wizyty lekarza weterynarii roczne, w tym wizyty niezbędne do przeprowadzania regularnych szczepień przeciwko influencji koni i badań wymaganych na potrzeby przemieszczania do innych państw członkowskich lub państw trzecich, z możliwością przedłużenia okresu ważności wydanej licencji.

2. Unikalne dożywotnie dokumenty identyfikacyjne zarejestrowanych zwierząt koniowatych oraz koniowatych zidentyfikowanych zgodnie z art. 62 muszą oprócz informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawierać przynajmniej następujące informacje:

- a) obrazowy i słowny opis zwierzęcia, w tym możliwość aktualizacji tych informacji;
- b) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje na temat alternatywnych metod identyfikacji;
- c) w stosownych przypadkach informacje na temat rasy zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/1940;
- d) w stosownych przypadkach informacje niezbędne do korzystania z unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego do celów sportowych zgodnie z wymogami odpowiednich organizacji przygotowujących konie do zawodów lub wyścigów, w tym informacje na temat testów na choroby umieszczone i nieumieszczone w wykazie oraz na temat szczepień na te choroby zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępu do zawodów i wyścigów, oraz w celu uzyskania licencji, o której mowa w ust. 1 lit. i) ppkt (ii).

▼B*Artykuł 66***Obowiązki podmiotów utrzymujących utrzymywane zwierzęta koniowate, jeżeli chodzi o unikalne dożywotnie dokumenty identyfikacyjne**

1. Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate zapewniają, by zwierzętom tym zawsze towarzyszył ich unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 od podmiotów nie można wymagać, by zapewniały, aby utrzymywanym zwierzętom koniowatym towarzyszył ich unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny, kiedy zwierzęta te:

a) są utrzymywane w stajni lub na pastwisku, a unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny może być niezwłocznie okazany przez podmiot utrzymujący koniowate lub przez podmiot prowadzący zakład, w którym utrzymuje się zwierzę;

b) są tymczasowo użytkowane wierzchowo, zaprzęgowo, pociągowo lub są oprowadzane:

(i) w pobliżu zakładu, w którym zwierzę jest utrzymywane w państwie członkowskim;

lub

(ii) podczas transhumancji zwierząt na zarejestrowane pastwiska letniego wypasu i z takich pastwisk, pod warunkiem że możliwe jest przedstawienie w zakładzie wyjazdu unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego;

c) są nieodsadzonymi zwierzętami koniowatymi towarzyszącymi swojej matce lub klaczy matce zastępczej;

d) uczestniczą w treningu lub badaniu w ramach zawodów jeździeckich, wyścigów lub wydarzeń, które wymaga od nich tymczasowego opuszczenia zakładu, w którym odbywa się trening, konkurs, wyścig lub wydarzenie;

e) są przemieszczane lub transportowane w sytuacji nadzwyczajnej związanej z samym zwierzęciem lub z zakładem, w którym są utrzymywane.

3. Podmioty utrzymujące utrzymywane koniowate nie przemieszczają zwierzęcia koniowatego, któremu towarzyszy tymczasowy dokument, o którym mowa w art. 61 ust. 2, do rzeźni.

4. Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate zwracają unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny do właściwego organu, który ten dokument wystawił, lub do organu, który wydał dokument i któremu to zadanie przydzielono, zgodnie z informacjami odczytanymi z niepowtarzalnego kodu po śmierci lub utracie zwierzęcia koniowatego.

▼B*Artykuł 67***Obowiązki właściwego organu, jeżeli chodzi o wystawianie duplikatu unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego lub dokumentu zastępczego**

1. Na wniosek podmiotu właściwy organ lub instytucja wydająca, której zadanie to zostało powierzone, wystawiają duplikat unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego, jeżeli jest możliwe ustalenie tożsamości utrzymywanego zwierzęcia koniowatego, a podmiot

a) zadeklarował utratę unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego wystawionego w odniesieniu do zwierzęcia;

albo

b) nie dokonał identyfikacji zwierzęcia w terminach określonych w art. 58 ust. 2 lit. a).

2. Właściwy organ na wniosek podmiotu lub z urzędu wystawia zastępczy unikalny dokument identyfikacyjny, jeżeli nie jest możliwe ustalenie tożsamości zwierzęcia, a podmiot

a) zadeklarował utratę unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego wystawionego w odniesieniu do zwierzęcia;

albo

b) nie spełnił wymogów dotyczących identyfikacji wymienionych w art. 58 ust. 2 lit. b).

*Artykuł 68***Obowiązki właściwego organu, jeżeli chodzi o wystawianie nowych unikalnych dożywotnich dokumentów identyfikacyjnych dla zarejestrowanego zwierzęcia koniowatego**

Jeżeli zidentyfikowane zwierzę koniowate stanie się zarejestrowanym zwierzęciem koniowatym, a wystawiony unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny dotyczący tego zwierzęcia nie może zostać dostosowany w taki sposób, by spełniał on wymogi określone w art. 65 ust. 2, na wniosek podmiotu utrzymującego zwierzę właściwy organ lub instytucja wydająca, której zadanie to zostało powierzone, wystawiają nowy unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny zastępujący poprzedni dokument zawierający informacje wymagane zgodnie z art. 65 ust. 1 i 2.

*Artykuł 69***Obowiązki właściwego organu dotyczące duplikatów, dokumentów zastępczych i nowych dokumentów identyfikacyjnych**

1. Właściwy organ lub instytucja wydająca, której zadanie to zostało powierzone, wprowadzają do komputerowej bazy danych, o której mowa w art. 64, informacje dotyczące wystawienia duplikatu lub zastępczego dokumentu identyfikacyjnego zgodnie z art. 67 lub dotyczące wystawienia nowego dokumentu identyfikacyjnego zgodnie z art. 68.

2. Właściwy organ lub instytucja wydająca, której zadanie to zostało powierzone, umieszczają

▼B

- a) w duplikacie unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego oraz w nowym unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym niepowtarzalny kod nadany zwierzęciu zgodnie z art. 65 ust. 1 lit. b) przy okazji wystawienia pierwszego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego;

albo

- b) w zastępczym unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym w momencie jego wystawiania niepowtarzalny kod nadany koniowatemu.

TYTUŁ V

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH PSÓW, KOTÓW I FRETEK, WIELBŁADOWATYCH I JELENIOWATYCH, PTAKÓW ŻYJĄCYCH W NIEWOLI ORAZ ZWIERZĄT LĄDOWYCH W CYRKACH OBJAZDOWYCH I GRUPACH ZWIERZĄT TRESOWANYCH

ROZDZIAŁ 1

Identyfikowalność utrzymywanych psów, kotów i fretek

Sekcja 1

Środki identyfikacji

Artykuł 70

Obowiązki podmiotów utrzymujących psy, koty i fretki, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji utrzymywanych koniowatych, ich stosowanie oraz korzystanie z nich

Podmioty utrzymujące psy, koty i fretki zapewniają:

- a) by zwierzęta te były indywidualnie zidentyfikowane przy pomocy wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e), kiedy są przemieszczane do innego państwa członkowskiego;
- b) wszczepiany transponder przeznaczony do wszczepienia u zwierzęcia jest zatwierdzony przez właściwy organ;
- c) właściwemu organowi oraz w stosownych przypadkach innym podmiotom czytnik umożliwiający w każdym momencie weryfikację indywidualnych danych identyfikacyjnych zwierzęcia, gdy wszczepiany transponder nie został zatwierdzony przez właściwy organ.

Sekcja 2

Dokument identyfikacyjny

Artykuł 71

Dokument identyfikacyjny utrzymywanych psów, kotów i fretek

Podmioty utrzymujące psy, koty i fretki zapewniają, by każdemu z tych zwierząt podczas przemieszczania do innego państwa członkowskiego towarzyszył dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 6 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 576/2013, należycie wypełniony i wydany zgodnie z art. 22 tego rozporządzenia.

▼B

Sekcja 3

Identyfikowalność zwierzęcia domowego*Artykuł 72***Wymagania w zakresie identyfikowalności dotyczące przemieszczania zwierząt domowych innego niż przemieszczanie o charakterze niehandlowym**

Podmioty zapewniają, aby zwierzęta domowe przemieszczane do innego państwa członkowskiego do celów innych niż przemieszczanie o charakterze niehandlowym spełniały przepisy określone w art. 70 i 71.

ROZDZIAŁ 2

Identyfikowalność utrzymywanych wielbłądowych i jeleniowych*Artykuł 73***Obowiązki podmiotów utrzymujących wielbłądowe i jeleniowe w odniesieniu do środków i metod identyfikacji utrzymywanych koniowych, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty utrzymujące wielbłądowe zapewniają, by zwierzęta te były indywidualnie zidentyfikowane przy pomocy:

- a) zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a), przymocowanego do każdej małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny, czytelny i trwały;

albo

- b) wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e), w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był czytelny i trwały.

2. Podmioty utrzymujące jeleniowe zapewniają, by zwierzęta te były indywidualnie zidentyfikowane przy pomocy następujących środków identyfikacji:

- a) zwykłego kolczyka, wymienionego w załączniku III lit. a), przymocowanego do każdej małżowiny usznej zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny, czytelny i trwały;

lub

- b) przy pomocy wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e), w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był czytelny i trwały;

lub

- c) tatuażu, wymienionego w załączniku III lit. g), umieszczonego na zwierzęciu w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był trwały.

▼B

3. Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące wielbłądowate i jeleniowate zapewniają, by:
- a) środki identyfikacji były stosowane wobec tych zwierząt w zakładzie urodzenia;
  - b) nie usuwano, nie modyfikowano ani nie zastępowano żadnych środków identyfikacji bez zezwolenia właściwego organu;
  - c) właściwemu organowi oraz w stosownych przypadkach innym podmiotom czytnik umożliwiający w każdym momencie weryfikację indywidualnych danych identyfikacyjnych zwierzęcia, gdy wszczępiany transponder nie został zatwierdzony przez właściwy organ.

*Artykuł 74***Zwolnienie dla podmiotów utrzymujących renifery**

W drodze odstępstwa od wymogów określonych w art. 73 ust. 2 podmioty utrzymujące renifery zapewniają, by zwierzęta te utrzymywane w ich zakładach były zidentyfikowane przy pomocy alternatywnej metody dopuszczonej przez właściwy organ państwa członkowskiego.

*Artykuł 75***Obowiązki państw członkowskich dotyczące środków identyfikacji utrzymywanych wielbłądowatych i jeleniowatych**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by środki identyfikacji wymienione w załączniku III lit. a), e) i g) spełniały następujące wymogi:
- a) przedstawiały kod identyfikacyjny zwierzęcia;
  - b) by były zatwierdzone przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym utrzymuje się wielbłądowate i jeleniowate.
2. Państwa członkowskie ustanawiają procedury dotyczące:
- a) składania przez producentów wniosków o zatwierdzenie środków identyfikacji wielbłądowatych i jeleniowatych utrzymywanych na ich terytorium;
  - b) składania przez podmioty utrzymujące wielbłądowate i jeleniowate wniosków o przydzielenie środków identyfikacji ich zakładowi.

*ROZDZIAŁ 3****Identyfikowalność ptaków żyjących w niewoli****Artykuł 76***Obowiązki podmiotów utrzymujących papugowate, jeżeli chodzi o środki i metody identyfikacji tych zwierząt, ich stosowanie oraz korzystanie z nich**

1. Podmioty utrzymujące papugowate zapewniają, by zwierzęta te były indywidualnie zidentyfikowane, jeżeli są przemieszczane do innego państwa członkowskiego, przy pomocy jednego z poniższych środków identyfikacji:

▼B

a) przy pomocy obrączki na nogę, wymienionej w załączniku III lit. h), umieszczonej na co najmniej jeden nodze zwierzęcia w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny, czytelny i trwały;

albo

b) przy pomocy wszczepianego transpondera, wymienionego w załączniku III lit. e), w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był czytelny i trwały;

albo

c) przy pomocy tatuażu, wymienionego w załączniku III lit. g), umieszczonego na zwierzęciu w taki sposób, by kod identyfikacyjny zwierzęcia był widoczny i trwały.

2. Podmioty utrzymujące papugowate:

a) zapewniają, aby środki identyfikacji, o których mowa w ust. 1 lit. b), były zatwierdzone przez właściwy organ;

b) dostarczają właściwemu organowi oraz w stosownych przypadkach innym podmiotom czytnik umożliwiający w każdym momencie weryfikację indywidualnych danych identyfikacyjnych zwierzęcia, w przypadku gdy środek identyfikacji, o którym mowa w ust. 1 lit. b), nie został zatwierdzony przez właściwy organ.

ROZDZIAŁ 4

Identyfikowalność utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych

Sekcja 1

Dokumenty dotyczące przemieszczania oraz identyfikacyjne utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych

Artykuł 77

Obowiązki właściwego organu w odniesieniu do dokumentu dotyczącego przemieszczania utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych

1. Właściwy organ wystawia dokument dotyczący przemieszczania, o którym mowa w art. 117 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, dla wszystkich utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych lub grupach zwierząt tresowanych, które to zwierzęta są przeznaczone do przemieszczenia do innego państwa członkowskiego, z wyjątkiem zajęczaków, gryzoni, pszczoł miodnych i trzmieli.

2. Właściwy organ zapewnia, aby dokument dotyczący przemieszczania, o którym mowa w ust. 1, zawierał co najmniej następujące informacje:

▼ B

- a) nazwę handlową cyrku objazdowego lub grupy zwierząt tresowanych;
- b) niepowtarzalny numer rejestracyjny cyrku objazdowego lub grupy zwierząt tresowanych nadany przez właściwy organ;
- c) nazwę oraz adres podmiotu prowadzącego cyrk objazdowy lub grupę zwierząt tresowanych;
- d) gatunki oraz ilość;
- e) w przypadku każdego zwierzęcia, za które podmiot prowadzący cyrk objazdowy lub grupę zwierząt tresowanych nie ponosi odpowiedzialności, nazwę oraz adres podmiotu odpowiedzialnego za zwierzę lub nazwę oraz adres właściciela zwierzęcia domowego;
- f) kod identyfikacyjny zwierzęcia przedstawiony na środku identyfikacji, o którym mowa w art. 38, 39, 45, 47, 52, 54, 58, 70, 73, 74 i 76;
- g) rodzaj identyfikatora elektronicznego oraz jego położenie, jeżeli taki identyfikator zastosowano w przypadku danego zwierzęcia zgodnie z lit. f);
- h) zastosowany przez podmiot znak identyfikacyjny, środek identyfikacji oraz, w stosownych przypadkach, jego położenie w przypadku zwierząt innych niż te, o których mowa w lit. f);
- i) datę przemieszczenia każdego zwierzęcia do cyrku objazdowego lub grupy zwierząt tresowanych i z cyrku objazdowego lub grupy zwierząt tresowanych;
- j) nazwę, adres oraz podpis urzędowego lekarza weterynarii wystawiającego dokument identyfikacyjny;
- k) datę wystawienia dokumentu dotyczącego przemieszczania.

*Artykuł 78***Obowiązki właściwego organu w odniesieniu do dokumentu identyfikacyjnego utrzymywanych zwierząt lądowych w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych**

1. Właściwy organ wystawia dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 117 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, dla każdego utrzymywanego zwierzęcia lądowego w cyrkach objazdowych lub grupach zwierząt tresowanych, które jest przeznaczone do przemieszczenia do innego państwa członkowskiego, z wyjątkiem zwierząt koniowatych, ptaków, psów, kotów i fretek, zajęczaków i gryzoni.

2. Właściwy organ zapewnia, by dokument identyfikacyjny, o którym mowa w ust. 1, zawierał następujące informacje:

- a) nazwę, adres oraz dane kontaktowe podmiotu odpowiedzialnego za zwierzę;
- b) gatunek, płeć, kolor oraz wszelkie istotne lub zauważalne cechy lub właściwości zwierzęcia;

▼B

- c) kod identyfikacyjny zwierzęcia zidentyfikowany przy pomocy środka identyfikacji, o którym mowa w art. 38, 39, 45, 47, 52, 54, 58, 70, 73, 74 i 76;
- d) rodzaj identyfikatora elektronicznego oraz jego położenie, jeżeli taki identyfikator zastosowano w przypadku danego zwierzęcia zgodnie z lit. c);
- e) zastosowany przez podmiot znak identyfikacyjny, środek identyfikacji oraz, w stosownych przypadkach, jego położenie w przypadku zwierząt innych niż te, o których mowa w lit. c);
- f) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje na temat szczepienia zwierzęcia;
- g) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje na temat leczenia zwierzęcia;
- h) szczegółowe informacje na temat testów diagnostycznych;
- i) nazwę oraz adres właściwego organu wystawiającego dokument identyfikacyjny;
- j) datę wystawienia dokumentu identyfikacyjnego.

*Artykuł 79***Obowiązki właściwego organu w odniesieniu do dokumentu identyfikacyjnego utrzymywanych ptaków w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych**

1. Właściwy organ wystawia dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 117 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/429, dla każdej grupy utrzymywanych ptaków w cyrkach objazdowych i grupach zwierząt tresowanych, które są przeznaczone do przemieszczenia do innego państwa członkowskiego.
2. Właściwy organ zapewnia, by dokument identyfikacyjny, o którym mowa w ust. 1, zawierał następujące informacje:
  - a) nazwę, adres oraz dane kontaktowe podmiotu odpowiedzialnego za ptaki;
  - b) gatunki ptaków;
  - c) kod identyfikacyjny, środek identyfikacji oraz jego położenie, jeżeli taki środek identyfikacji zastosowano w przypadku danych ptaków;
  - d) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje na temat szczepienia ptaków;
  - e) w stosownych przypadkach szczegółowe informacje na temat leczenia ptaków;
  - f) szczegółowe informacje na temat testów diagnostycznych;

▼B

g) nazwę oraz adres właściwego organu wystawiającego dokument identyfikacyjny;

h) datę wystawienia dokumentu identyfikacyjnego.

TYTUŁ VI

IDENTYFIKOWALNOŚĆ JAJ WYLĘGOWYCH*Artykuł 80***Obowiązek podmiotów w zakresie identyfikowalności jaj wylęgowych**

Podmioty prowadzące zakłady utrzymujące drób oraz podmioty prowadzące wylęgarnie zapewniają, by każde jajo wylęgowe było oznakowane przy pomocy niepowtarzalnego numeru zatwierdzenia zakładu pochodzenia jaj wylęgowych.

TYTUŁ VII

IDENTYFIKOWALNOŚĆ UTRZYMYWANYCH ZWIERZĄT LĄDOWYCH PO ICH WPROWADZENIU DO UNII*Artykuł 81***Obowiązki podmiotów w odniesieniu do środków i metod identyfikacji utrzymywanego bydła, owiec, kóz, świń, jeleniowatych lub wielbłądowatych po ich wprowadzeniu do Unii****▼C2**

1. W przypadku gdy środki identyfikacji zastosowano w odniesieniu do utrzymywanego bydła oraz utrzymywanych owiec, kóz, świń, jeleniowatych lub wielbłądowatych w państwach trzecich lub na terytoriach, po wprowadzeniu tych zwierząt do Unii oraz jeżeli pozostają one w Unii, podmioty prowadzące zakłady pierwszego przyjazdu tych zwierząt zapewniają, by zwierzęta zidentyfikowano przy pomocy środków identyfikacji, o których mowa w stosownych przypadkach w art. 38, 39, 45, 47, 52, 54, 73 i 74.

2. W przypadku utrzymywanego bydła oraz utrzymywanych owiec, kóz, świń, jeleniowatych lub wielbłądowatych pochodzących z państw członkowskich oraz zidentyfikowanych zgodnie z przepisami Unii, po ich wprowadzeniu do Unii z państw trzecich lub z terytoriów oraz jeżeli pozostają one w Unii, podmioty prowadzące zakłady pierwszego przyjazdu tych zwierząt zapewniają, by zwierzęta zidentyfikowano w stosownych przypadkach przy pomocy środków identyfikacji, o których mowa w art. 38, 39, 45, 47, 52, 54, 73 i 74.

▼B

3. Podmioty nie stosują przepisów, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku utrzymywanego bydła oraz utrzymywanych owiec, kóz, świń, jeleniowatych lub wielbłądowatych przeznaczonych do przemieszczenia do rzeźni znajdującej się w państwie członkowskim, pod warunkiem że ubój zwierząt odbywa się w ciągu 5 dni po ich wprowadzeniu do Unii.

▼ B*Artykuł 82***Obowiązki państw członkowskich dotyczące środków oraz metod identyfikacji utrzymywanego bydła oraz utrzymywanych owiec, kóz, świń, jeleniowatych lub wielbłądowatych po ich wprowadzeniu do Unii**

Państwa członkowskie ustanawiają procedury dla podmiotów prowadzących zakłady utrzymujące zwierzęta, o których mowa w art. 81 ust. 2, których to procedur należy przestrzegać przy ubieganiu się o przydzielenie zakładowi środka identyfikacji.

*Artykuł 83***Obowiązki podmiotów dotyczące środków i metod identyfikacji utrzymywanych zwierząt koniowatych po ich wprowadzeniu do Unii**

Podmioty utrzymujące utrzymywane zwierzęta koniowate zapewniają, by po wprowadzeniu tych zwierząt do Unii, oraz jeżeli pozostają one w Unii, identyfikowano je zgodnie z art. 58 po dacie zakończenia procedury celnej zdefiniowanej w art. 5 pkt 16 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

CZĘŚĆ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

*Artykuł 84***Uchylenie**

Następujące akty tracą moc z dniem 21 kwietnia 2021 r.:

- rozporządzenie (WE) nr 509/1999,
- rozporządzenie (WE) nr 2680/99,
- decyzja 2000/678/WE,
- decyzja 2001/672/WE,
- rozporządzenie (WE) nr 911/2004,
- decyzja 2004/764/WE,
- rozporządzenie (WE) nr 644/2005,
- rozporządzenie (WE) nr 1739/2005,
- decyzja 2006/28/WE,
- decyzja 2006/968/WE,
- decyzja 2009/712/WE,
- rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/262.

Odesłania do uchylonych aktów traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 85***Środki przejściowe związane z uchyleniem rozporządzenia (WE) nr 1739/2005**

Niezależnie od przepisów art. 84 niniejszego rozporządzenia art. 5 oraz art. 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 1739/2005 dotyczące rejestru zwierząt i paszportów zwierząt, a także załączniki I, III i IV do tego rozporządzenia w dalszym ciągu mają zastosowanie aż do dnia, który zostanie określony przez Komisję w akcie wykonawczym zgodnie z art. 120 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/429.

*Artykuł 86***Środki przejściowe związane z uchyleniem rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262**

Niezależnie od przepisów art. 84 niniejszego rozporządzenia:

- a) terminy identyfikacji koniowatych urodzonych w Unii, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262, mają zastosowanie do dnia określonego przez Komisję w akcie wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 120 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- b) przepisy dotyczące zwierząt koniowatych przeznaczonych do uboju w celu spożycia przez ludzi i historii leczenia przewidziane w art. 37 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262 mają nadal zastosowanie do dnia określonego przez Komisję w akcie delegowanym przyjętym zgodnie z art. 109 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/6;
- c) przepisy dotyczące formatu i treści dokumentów identyfikacyjnych wydawanych dla koniowatych urodzonych w Unii przewidziane w załączniku I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/262 mają nadal zastosowanie do dnia określonego przez Komisję w akcie wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 120 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/429.

*Artykuł 87***Środki przejściowe dotyczące identyfikacji utrzymywanych zwierząt lądowych**

1. Do dnia 21 kwietnia 2021 r. w dalszym ciągu mają zastosowanie art. 1–10 rozporządzenia (WE) nr 1760/2000, rozporządzenie (WE) nr 21/2004 oraz dyrektywa 2008/71/WE, a także akty przyjęte na ich podstawie.

2. Utrzymywane bydło, owce, kozy i świnie, które zidentyfikowano przed dniem 21 kwietnia 2021 r. zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1760/2000, rozporządzeniem (WE) nr 21/2004 oraz dyrektywą 2008/71/WE, a także zgodnie z aktami przyjętymi na ich podstawie, należy uznać za zidentyfikowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Utrzymywane zwierzęta koniowate, które zidentyfikowano przed dniem 21 kwietnia 2021 r. zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2015/262, należy uznać za zidentyfikowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

▼B

4. Utrzymywane wielbłądowate i jeleniowate, które zidentyfikowano przed dniem 21 kwietnia 2021 r. zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, należy uznać za zidentyfikowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

5. Utrzymywane papugowate, które zidentyfikowano przed dniem 21 kwietnia 2021 r. zgodnie z dyrektywą 92/65/EWG, należy uznać za zidentyfikowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 88***Środki przejściowe dotyczące informacji znajdujących się w rejestrach prowadzonych przez właściwe organy**

Państwa członkowskie zapewniają, by informacje, o których mowa w art. 18–21 niniejszego rozporządzenia dotyczące zakładów oraz podmiotów, o których mowa w art. 279 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429, zostały zawarte w przypadku każdego zakładu i podmiotu w rejestrach dla nich prowadzonych przez właściwe organy do dnia 21 kwietnia 2021 r.

*Artykuł 89***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

WYMOGI DOTYCZĄCE ZATWIERDZANIA ZAKŁADÓW OPISANYCH
W CZĘŚCI II TYTUŁ I ROZDZIAŁY 2, 3 I 4

CZĘŚĆ 1

Wymogi dotyczące zatwierdzenia zakładów zajmujących się gromadzeniem
zwierząt kopytnych, o których to wymogach mowa w art. 5

1. Wymogi dotyczące izolacji i środków bioasekuracji w zakładach zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych, o których to wymogach mowa w art. 5, są następujące:
  - a) należy zapewnić odpowiednie obiekty izolacyjne dla zwierząt kopytnych;
  - b) w dowolnym momencie w zakładzie mogą znajdować się wyłącznie zwierzęta kopytne tej samej kategorii z tego samego gatunku i o tym samym statusie zdrowia;
  - c) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków;
  - d) obszary, na których utrzymywane są zwierzęta kopytne, oraz wszelkie korytarze, a także materiały i sprzęt, z którymi zwierzęta mają styczność, muszą być czyszczone i odkażane po usunięciu każdej partii zwierząt kopytnych oraz w stosownych przypadkach przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt zgodnie z ustalonymi procedurami operacyjnymi;
  - e) po oczyszczeniu i odkażeniu obiektów, w których utrzymywane są zwierzęta kopytne, a przed przybyciem nowej partii zwierząt kopytnych musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna.
2. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w zakładach zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych, o których to wymogach mowa w art. 5, są następujące:
  - a) należy zapewnić odpowiedni sprzęt oraz odpowiednie obiekty do celów załadunku i rozładunku zwierząt kopytnych;
  - b) należy zapewnić obiekty spełniające właściwy standard, odpowiednie do przetrzymywania zwierząt kopytnych; ich konstrukcja musi uniemożliwiać kontakt ze zwierzętami gospodarskimi na zewnątrz oraz bezpośrednią komunikację z obiektami izolacyjnymi, a jednocześnie umożliwiać sprawne przeprowadzenie inspekcji oraz wszelkich koniecznych zabiegów;
  - c) należy zapewnić odpowiedni obszar na potrzeby przechowywania materiału ściółkowego, zielonki, zużytej ściółki i obornika;
  - d) należy zapewnić możliwość łatwego czyszczenia i odkażania stref, w których przetrzymywane są zwierzęta, oraz korytarzy, podłóg, ścian, ramp i wszelkich innych materiałów lub sprzętów, z którymi mają kontakt zwierzęta;
  - e) należy zapewnić odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania obiektów, sprzętu i środków transportu używanych w przypadku zwierząt kopytnych.

▼ B

3. Wymogi dotyczące pracowników zakładów zajmujących się gromadzeniem zwierząt kopytnych, o których to wymogach mowa w art. 5, są następujące:
  - a) pracownicy muszą posiadać odpowiednie umiejętności oraz wiedzę, a także odbyć specjalne szkolenia lub posiadać odpowiednie doświadczenie praktyczne w zakresie:
    - (i) postępowania ze zwierzętami kopytnymi utrzymywanymi w zakładzie oraz w stosownych przypadkach zapewniania im odpowiedniej opieki;
    - (ii) technik dezynfekcji i higieny niezbędnych w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób przenośnych.
4. Wymogi dotyczące nadzoru właściwych organów nad zakładami zajmującymi się gromadzeniem zwierząt kopytnych, o których to wymogach mowa w art. 5, są następujące:
  - a) podmiot musi zapewnić urzędowemu lekarzowi weterynarii możliwość korzystania z biura w celu:
    - (i) sprawowania nadzoru nad gromadzeniem zwierząt kopytnych;
    - (ii) dokonywania inspekcji zakładu w zakresie spełniania wymogów określonych w punktach 1, 2 i 3;
    - (iii) przeprowadzania certyfikacji zdrowia zwierząt dla zwierząt kopytnych;
  - b) podmiot musi zapewnić, by na wniosek urzędowego lekarza weterynarii udzielano mu pomocy w zakresie wykonywania obowiązków związanych ze sprawowaniem nadzoru, o których mowa w pkt 4 lit. a) ppkt (i).

CZĘŚĆ 2**Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów zajmujących się gromadzeniem drobiu, o których to wymogach mowa w art. 6**

1. Wymogi dotyczące izolacji i innych środków bioasekuracji w zakładach zajmujących się gromadzeniem drobiu, o których to wymogach mowa w art. 6, są następujące:
  - a) należy zapewnić odpowiednie obiekty izolacyjne dla drobiu;
  - b) w dowolnym momencie w zakładzie może znajdować się wyłącznie drób tej samej kategorii z tego samego gatunku i o tym samym statusie zdrowia;
  - c) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków;
  - d) obszary, na których utrzymywany jest drób, oraz wszelkie korytarze, a także materiały i sprzęt, z którymi zwierzęta mają styczność, muszą być czyszczone i odkażane po usunięciu każdej partii drobiu oraz w stosownych przypadkach przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt zgodnie z ustalonymi procedurami operacyjnymi;
  - e) po oczyszczeniu i odkażeniu obiektów, w których utrzymywany jest drób, a przed przybyciem nowej partii zwierząt musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna;
  - f) goście muszą stosować odzież ochronną, a pracownicy – właściwą odzież roboczą; muszą oni postępować zgodnie z zasadami higieny określonymi przez podmiot.

▼B

2. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w zakładach zajmujących się gromadzeniem drobiu, o których to wymogach mowa w art. 6, są następujące:
  - a) w zakładzie musi znajdować się wyłącznie drób;
  - b) należy zapewnić odpowiedni obszar na potrzeby przechowywania materiału ściółkowego, paszy, zużytej ściółki i obornika;
  - c) drób nie może mieć styczności z gryzoniami ani ptakami pochodzącymi spoza zakładu;
  - d) należy zapewnić możliwość łatwego czyszczenia i odkażania stref, w których przetrzymywane są zwierzęta, oraz korytarzy, podłóg, ścian, ramp i wszelkich innych materiałów lub sprzętów, z którymi mają kontakt zwierzęta;
  - e) należy zapewnić odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania obiektów, sprzętu i środków transportu używanych w przypadku drobiu;
  - f) w zakładzie muszą panować dobre warunki higieniczne oraz należy zapewnić możliwość monitorowania stanu zdrowia.
3. Wymogi dotyczące pracowników zakładów zajmujących się gromadzeniem drobiu, o których to wymogach mowa w art. 6, są następujące:
  - a) pracownicy muszą posiadać odpowiednie umiejętności oraz wiedzę, a także odbyć specjalne szkolenia lub posiadać odpowiednie doświadczenie praktyczne w zakresie:
    - (i) postępowania z drobiem utrzymywanym w zakładzie oraz w stosownych przypadkach zapewniania zwierzętom odpowiedniej opieki;
    - (ii) technik dezynfekcji i higieny niezbędnych w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób przenośnych.
4. Wymogi dotyczące nadzoru właściwych organów nad zakładami zajmującymi się gromadzeniem drobiu, o których to wymogach mowa w art. 6, są następujące:
  - a) podmiot musi zapewnić urzędowemu lekarzowi weterynarii możliwość korzystania z biura w celu:
    - (i) sprawowania nadzoru nad gromadzeniem drobiu;
    - (ii) dokonywania inspekcji zakładu w zakresie spełniania wymogów określonych w punktach 1, 2 i 3;
    - (iii) przeprowadzania certyfikacji zdrowia zwierząt dla drobiu;
  - b) podmiot musi zapewnić, by na wniosek urzędowego lekarza weterynarii udzielano mu pomocy w zakresie wykonywania obowiązków związanych ze sprawowaniem nadzoru, o których mowa w pkt 4 lit. a) ppkt (i).

CZĘŚĆ 3**Wymogi dotyczące zatwierdzania wylęgarni, o których to wymogach mowa w art. 7**

1. Wymogi dotyczące środków bioasekuracji w wylęgarniach, o których to wymogach mowa w art. 7, są następujące:
  - a) jaja wylęgowe drobiu muszą pochodzić z zatwierdzonych zakładów utrzymujących drób rozplodowy albo z innych zatwierdzonych wylęgarni drobiu;

▼B

- b) między momentem przywozu do wylęgarni a procesem inkubacji lub w momencie ich wysyłki jaja muszą być oczyszczone i odkażane, chyba że zostały już wcześniej odkażone w zakładzie pochodzenia;
  - c) oczyszczaniu i odkażaniu należy poddawać:
    - (i) inkubatory i sprzęt po wylęgu;
    - (ii) materiały opakowaniowe po każdym użyciu, chyba że są to materiały jednorazowego użytku, które są niszczone po pierwszym użyciu;
  - d) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków;
  - e) należy zapewnić odzież ochronną dla gości;
  - f) należy zapewnić odpowiednią odzież roboczą dla pracowników oraz przekazać kodeks postępowania zawierający zasady dotyczące higieny.
2. Wymogi dotyczące nadzoru nad wylęgarniami, o których to wymogach mowa w art. 7, są następujące:
- a) podmiot musi wdrażać program kontroli jakości mikrobiologicznej zgodnie z załącznikiem II część 1;
  - b) podmiot prowadzący wylęgarnię musi zapewnić obowiązywanie ustaleń dotyczących współpracy z podmiotem prowadzącym zakład utrzymujący drób, z którego pochodzą jaja wylęgowe, w zakresie pobierania próbek w wylęgarni w celu przeprowadzania badań na obecność czynników chorobotwórczych, o których mowa w programie nadzoru nad chorobami, o którym mowa w załączniku II część 2, w celu realizacji tego programu.
3. Wymogi dotyczące obiektów oraz sprzętu w wylęgarniach, o których to wymogach mowa w art. 7, są następujące:
- a) wylęgarnie muszą być fizycznie i funkcjonalnie oddzielone od obiektów, w których utrzymuje się drób lub wszelkie inne ptaki;
  - b) należy oddzielać wymienione poniżej jednostki funkcjonalne oraz sprzęt:
    - (i) składowanie i sortowanie jaj;
    - (ii) dezynfekcja jaj;
    - (iii) inkubacja wstępna;
    - (iv) inkubacja jaj wylęgowych;
    - (v) określanie płci oraz szczepienie jednodniowych piskląt;
    - (vi) pakowanie jaj wylęgowych i jednodniowych piskląt do wysyłki;
  - c) jednodniowe pisklęta lub jaja wylęgowe utrzymywane w wylęgarni nie mogą mieć styczności z gryzoniami ani ptakami poza wylęgarnią;
  - d) podstawę prowadzonych działań muszą stanowić jednokierunkowy obieg jaj wylęgowych, sprzęt przenośny i personel;
  - e) należy zapewnić odpowiednie naturalne lub sztuczne światło, przepływ powietrza oraz systemy regulacji temperatury;

▼B

- f) należy zapewnić możliwość łatwego czyszczenia i odkażania podłóg, ścian i wszelkich innych materiałów lub sprzętów w wylęgarni;
  - g) należy zapewnić odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania obiektów, sprzętu i środków transportu używanych w przypadku jednodniowych piskląt i jaj wylęgowych.
4. Wymogi dotyczące pracowników mających kontakt z jajami wylęgowymi i jednodniowymi pisklętami, o których to wymogach mowa w art. 7, są następujące:
- a) pracownicy muszą posiadać odpowiednie umiejętności oraz wiedzę, a także odbyć w tym celu specjalne szkolenia lub posiadać odpowiednie doświadczenie praktyczne w zakresie technik dezynfekcji i higieny niezbędnych w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób przenoszonych.
5. Wymogi dotyczące nadzoru właściwych organów nad wylęgarniami, o których to wymogach mowa w art. 7, są następujące:
- a) podmiot musi zapewnić urzędowemu lekarzowi weterynarii możliwość korzystania z biura w celu:
    - (i) dokonywania inspekcji wylęgarni w zakresie spełniania wymogów określonych w punktach 1–4;
    - (ii) zapewnienia certyfikacji zdrowia zwierząt w odniesieniu do jaj wylęgowych i jednodniowych piskląt;
  - b) podmiot musi zapewnić, by na wniosek urzędowego lekarza weterynarii udzielano mu pomocy w zakresie wykonywania obowiązków związanych ze sprawowaniem nadzoru, o których mowa w pkt 5 lit. a) ppkt (i).

CZĘŚĆ 4**Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów utrzymujących drób, o których to wymogach mowa w art. 8**

1. Wymogi dotyczące środków bioasekuracji w zakładach utrzymujących drób, o których to wymogach mowa w art. 8, są następujące:
- a) jaja wylęgowe należy:
    - (i) zbierać w krótkich odstępach czasu, co najmniej raz dziennie oraz jak najszybciej po ich zniesieniu;
    - (ii) jak najszybciej oczyszczać i dezynfekować, chyba że dezynfekcja ma miejsce w wylęgarni w tym samym państwie członkowskim;
    - (iii) umieszczać w nowym albo w czystym i zdezynfekowanym opakowaniu;
  - b) jeżeli w zakładzie znajdują się gatunki drobiu *Galliformes* i *Anseriformes* jednocześnie, należy je od siebie jednoznacznie oddzielić;
  - c) po oczyszczeniu i odkażaniu obiektów, w których utrzymywany jest drób, a przed przybyciem nowego stada musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna;
  - d) goście muszą stosować odzież ochronną, a pracownicy – właściwą odzież roboczą; muszą oni postępować zgodnie z zasadami higieny określonymi przez podmiot;
  - e) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków.

▼ B

2. Wymogi dotyczące nadzoru nad zakładami utrzymującymi drób, o których to wymogach mowa w art. 8, są następujące:
  - a) podmiot musi wdrożyć program nadzoru nad chorobami, o którym mowa w załączniku II część 2, oraz musi działać zgodnie z tym programem;
  - b) podmiot prowadzący zakład musi zapewnić obowiązywanie ustaleń dotyczących współpracy z podmiotem prowadzącym wylęgarnię przeznaczenia jaj wylęgowych w zakresie pobierania próbek w wylęgarni w celu przeprowadzania badań na obecność czynników chorobotwórczych, o których mowa w programie nadzoru nad chorobami, o którym mowa w załączniku II część 2, w celu realizacji tego programu.
3. Wymogi dotyczące obiektów oraz sprzętu w zakładach utrzymujących drób, o których to wymogach mowa w art. 8, są następujące:
  - a) rozmieszczenie i rozplanowanie obiektów musi być zgodne z realizowanym rodzajem produkcji;
  - b) w zakładzie może znajdować się wyłącznie drób:
    - (i) z samego zakładu;
    - lub
    - (ii) z innych zatwierdzonych zakładów utrzymujących drób;
    - lub
    - (iii) z zatwierdzonych wylęgarni drobiu;
    - lub

▼ C2

- (iv) który wprowadzono do Unii z dopuszczonych państw trzecich i terytoriów;

▼ B

- c) drób nie może mieć styczności z gryzoniami ani ptakami pochodzącymi z zewnątrz;
- d) obiekty zapewniają dobre warunki higieniczne i umożliwiają prowadzenie monitorowania zdrowia;
- e) należy zapewnić możliwość łatwego oczyszczenia i odkażania podłóg, ścian i wszelkich innych materiałów lub sprzętów w zakładzie;
- f) zakład musi posiadać odpowiedni sprzęt zgodny z realizowanym rodzajem produkcji, który będzie dostępny w celu czyszczenia i odkażania obiektów, sprzętu i środków transportu w najbardziej odpowiednim miejscu w zakładzie.

CZĘŚĆ 5**Wymogi dotyczące zatwierdzania miejsc gromadzenia psów, kotów i fretek oraz schronisk dla tych zwierząt, o których to miejscach gromadzenia i schroniskach mowa odpowiednio w art. 10 i 11**

1. Wymogi dotyczące izolacji i innych środków bioasekuracji w miejscach gromadzenia psów, kotów i fretek, o których to wymogach mowa w art. 10, są następujące:
  - a) miejsca te mogą przyjmować wyłącznie psy, koty i fretki pochodzące z zarejestrowanych zakładów utrzymujących te zwierzęta;
  - b) należy zapewnić odpowiednie obiekty izolacyjne dla psów, kotów i fretek;

▼B

- c) po oczyszczeniu i odkażaniu obiektów, w których utrzymywane są psy, koty i fretki, a przed przybyciem nowej partii zwierząt musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna;
  - d) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków.
2. Wymogi dotyczące izolacji i innych środków bioasekuracji w schroniskach dla psów, kotów i fretek, o których to wymogach mowa w art. 11, są następujące:
- a) należy zapewnić odpowiednie obiekty izolacyjne dla psów, kotów i fretek;
  - b) obszary, na których utrzymywane są koty, psy i fretki, oraz wszelkie korytarze, a także materiały i sprzęt, z którymi zwierzęta mają styczność, muszą być czyszczone i odkażane po usunięciu każdej partii zwierząt oraz w stosownych przypadkach przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt zgodnie z ustalonymi procedurami operacyjnymi;
  - c) po oczyszczeniu i odkażaniu obiektów, w których utrzymywane są psy, koty i fretki, a przed przybyciem nowej partii zwierząt musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna;
  - d) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków.
3. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w miejscach gromadzenia psów, kotów i fretek oraz w schroniskach dla tych zwierząt, o których to miejscach gromadzenia i schroniskach mowa odpowiednio w art. 10 i 11, są następujące:
- a) należy zapewnić obiekty spełniające właściwy standard, odpowiednie do przetrzymywania tych zwierząt; ich konstrukcja musi uniemożliwiać kontakt ze zwierzętami z zewnątrz oraz bezpośrednią komunikację z obiektami izolacyjnymi, a jednocześnie umożliwiać sprawne przeprowadzenie inspekcji oraz wszelkich koniecznych zabiegów;
  - b) należy zapewnić możliwość łatwego czyszczenia i odkażania stref, w których przetrzymywane są zwierzęta, oraz wszelkich korytarzy, podłóg, ścian i wszelkich innych materiałów lub sprzętów, z którymi mają kontakt zwierzęta;
  - c) należy zapewnić odpowiednie obszary przechowywania odpowiednio materiału ściółkowego, zużytej ściółki, obornika i karmy dla zwierząt domowych;
  - d) należy zapewnić odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania obiektów, narzędzi i środków transportu.

CZĘŚĆ 6**Wymogi dotyczące zatwierdzania punktów kontroli, o których to wymogach mowa w art. 12**

1. Wymogi dotyczące izolacji i innych środków bioasekuracji w punktach kontroli, o których to wymogach mowa w art. 12, są następujące:
- a) punkty kontroli muszą być zlokalizowane w takich miejscach oraz zaprojektowane, skonstruowane i obsługiwane w taki sposób, by zapewnić wystarczającą bioasekurację w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób umieszczonych w wykazie lub nowo występujących chorób na inne zakłady oraz między kolejnymi partiami zwierząt przechodzącymi przez te miejsca;

▼B

- b) punkt kontroli musi być skonstruowany, wyposażony i obsługiwany w taki sposób, by zapewnić łatwe przeprowadzanie procedur związanych z czyszczeniem i dezynfekcją; na miejscu należy zapewnić możliwość umycia środków transportu;
  - c) punkty kontroli muszą posiadać odpowiednie obiekty służące do oddzielnej izolacji zwierząt, co do których podejrzewa się, że są zarażone chorobą zwierząt;
  - d) pomiędzy dwiema kolejnymi partiami zwierząt musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna; w stosownych przypadkach należy ją dostosować w zależności od tego, czy zwierzęta pochodzą z podobnego regionu, strefy lub kompartementu o tym samym statusie zdrowotnym; w szczególności w punktach kontroli nie może być żadnych zwierząt przez co najmniej 24 godziny po maksymalnym sześciodniowym okresie wykorzystania, jak również po zakończeniu czynności czyszczenia i odkażania, a przed przybyciem następnej partii zwierząt;
  - e) przed przyjęciem zwierząt podmioty prowadzące punkty kontroli muszą:
    - (i) rozpocząć czyszczenie i dezynfekcję w okresie 24 godzin po wyjeździe wszystkich zwierząt, które tam wcześniej przebywały;
    - (ii) zapewnić, aby do punktów kontroli nie wpuszczano żadnych zwierząt, dopóki nie zostaną zakończone czynności związane z czyszczeniem i dezynfekcją w sposób zadowalający urzędowego lekarza weterynarii.
2. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w punktach kontroli, o których to wymogach mowa w art. 12, są następujące:
- a) obiekty i sprzęt muszą być czyszczone i odkażane przed każdym ich wykorzystaniem oraz po każdym wykorzystaniu, zgodnie z wymogami urzędowego lekarza weterynarii;
  - b) sprzęt mający styczność ze zwierzętami obecnymi w punktach kontroli musi być przeznaczony wyłącznie do użytku w danych obiektach, chyba że został on poddany czyszczeniu i dezynfekcji po kontakcie ze zwierzętami lub z ich odchodami lub moczem; w szczególności, podmiot musi zapewnić czysty sprzęt i odzież ochronną przeznaczoną wyłącznie do użytku osób wchodzących na teren punktu kontroli oraz odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania wspomnianych przedmiotów;
  - c) zużytą ściółkę należy usuwać, gdy partia zwierząt jest wyprowadzona z zagrody, a po wykonaniu czynności czyszczenia i odkażania należy ją zastąpić czystą ściółką;
  - d) nie można zabierać zielonki, zużytej ściółki, odchodów i moczu zwierząt z pomieszczeń, chyba że zostaną odpowiednio przetworzone w celu uniknięcia rozprzestrzeniania się chorób zwierząt;
  - e) należy zapewnić odpowiednie obiekty służące w razie konieczności do trzymania, inspekcji i badania zwierząt;
  - f) należy zapewnić odpowiedni obszar na potrzeby przechowywania materiału ściółkowego, paszy, zielonki, zużytej ściółki i obornika;
  - g) należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków.

▼ B**CZĘŚĆ 7****Wymogi dotyczące zatwierdzania odizolowanych od środowiska zakładów produkcji trzmieli, o których to wymogach mowa w art. 13**

1. Wymogi dotyczące środków bioasekuracji i nadzoru w odizolowanych od środowiska zakładach produkcji trzmieli, o których to wymogach mowa w art. 13, są następujące:
  - a) podmiot musi zagwarantować, zweryfikować i zarejestrować za pomocą wewnętrznych mechanizmów kontroli, że małe chrząszcze ulowe nie dostają się do zakładu oraz że będzie można je wykryć, jeżeli w zakładzie się znajdują.
2. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w odizolowanych od środowiska zakładach produkcji trzmieli, o których to wymogach mowa w art. 13, są następujące:
  - a) hodowla trzmieli musi się odbywać w izolacji od wszelkich powiązanych działań prowadzonych w zakładzie i musi mieć miejsce w obiektach zabezpieczonych przed dostępem owadów latających;
  - b) trzmielę należy w takim budynku trzymać w izolacji przez cały okres produkcji;
  - c) przechowywanie pyłku i czynności z nim związane prowadzone wewnątrz obiektów muszą się odbywać w izolacji od trzmieli przez cały okres produkcji trzmieli do momentu, gdy zostaną nim nakarmione.

CZĘŚĆ 8**Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych niebędących naczelnymi, o których to wymogach mowa w art. 14**

1. Wymogi dotyczące kwarantanny, izolacji i innych środków bioasekuracji zakładów kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych niebędących naczelnymi, o których to wymogach mowa w art. 14, są następujące:
  - a) każda jednostka zakładu kwarantanny musi:
    - (i) znajdować się w bezpiecznej odległości od okolicznych zakładów lub innych miejsc, w których trzymane są zwierzęta, aby uniknąć przeniesienia zaraźliwych chorób zwierząt między zwierzętami w normalnej hodowli a objętymi kwarantanną;
    - (ii) rozpoczynać wymagany okres kwarantanny w momencie, kiedy ostatnie zwierzę z partii zostanie wprowadzone do zakładu kwarantanny;
    - (iii) zostać opróżniona ze zwierząt, oczyszczona i odkażona po zakończeniu okresu kwarantanny ostatniej partii, po czym nie można trzymać w niej zwierząt przez okres co najmniej siedmiu dni przed wprowadzeniem do zakładu kwarantanny partii zwierząt przywiezionej do Unii z państw trzecich i terytoriów;

▼ C2**▼ B**

- b) zużytą ściółkę należy usuwać, gdy partia zwierząt jest wyprowadzona z zagrody, a po wykonaniu czynności czyszczenia i odkażania należy ją zastąpić czystą ściółką;
- c) nie można zabierać zielonki, zużytej ściółki, odchodów i moczu zwierząt z pomieszczeń, chyba że zostaną odpowiednio przetworzone w celu uniknięcia rozprzestrzeniania się chorób zwierząt;

▼ B

- d) należy zastosować środki ostrożności, które zapobiegą zanieczyszczeniu krzyżowemu między przychodzącymi i wychodzącymi przesyłkami zwierząt;
- e) zwierzęta zwolnione z zakładu kwarantanny muszą spełniać unijne wymogi dotyczące przemieszczania utrzymywanych zwierząt lądowych między państwami członkowskimi.
2. Wymogi dotyczące środków nadzoru i kontroli w zakładach kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych niebędących naczelnymi, o których to wymogach mowa w art. 14, są następujące:
- a) plan nadzoru nad chorobami musi uwzględniać odpowiednią kontrolę zwierząt w zakresie chorób odzwierzęcych i musi być wdrożony i aktualizowany pod kątem liczby i gatunków zwierząt znajdujących się w zakładzie oraz sytuacji epidemiologicznej w zakładzie i w jego okolicy dotyczącej chorób umieszczonych w wykazie i chorób nowo występujących;
- b) zwierzęta, co do których podejrzewa się, że są zarażone lub skażone czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi choroby umieszczone w wykazie lub nowo występujące choroby, należy poddać badaniom klinicznym, laboratoryjnym lub pośmiertnym;
- c) w stosownych przypadkach należy przeprowadzić szczepienia i leczenie zwierząt podatnych na przenośne choroby zwierząt;
- d) jeżeli właściwy organ wyda takie polecenie, do wczesnego wykrywania możliwych chorób muszą zostać wykorzystane zwierzęta wskaźnikowe.
3. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w zakładach kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych niebędących naczelnymi, o których to wymogach mowa w art. 14, są następujące:
- a) teren zakładów musi być wyraźnie oznaczony, a dostęp zwierząt i ludzi do obiektów, w których trzymane są zwierzęta, musi być objęty kontrolą;
- b) w zakładzie muszą się znajdować dostatecznie duże pomieszczenia przeznaczone dla personelu odpowiedzialnego za przeprowadzanie kontroli weterynaryjnych, w tym szatnie, prysznicze i toalety;
- c) należy zapewnić dostęp do odpowiednich środków służących do łapania, zamykania, w stosownych przypadkach kłepowania i izolowania zwierząt;
- d) należy zapewnić dostęp do sprzętu i obiektów służących do czyszczenia i odkażania;
- e) część zakładu, w której trzymane są zwierzęta, musi być:
- (i) jeżeli właściwy organ wyda takie polecenie w celu ograniczenia określonych rodzajów zagrożenia dla zdrowia zwierząt – zabezpieczona przed dostępem owadów dzięki wlotowi i wylotowi powietrza z zamontowanym filtrem HEPA, wewnętrznej kontroli wektorów, podwójnym drzwiom i procedurom operacyjnym;
- (ii) w przypadku ptaków żyjący w niewoli – zabezpieczona przed dostępem ptaków, much i gryzoni;
- (iii) możliwa do zamknięcia na potrzeby przeprowadzenia fumigacji;
- (iv) musi spełniać właściwe standardy, a jej konstrukcja musi uniemożliwiać kontakt ze zwierzętami z zewnątrz oraz bezpośrednią komunikację z obiektami izolacyjnymi, a jednocześnie umożliwiać sprawne przeprowadzenie inspekcji oraz wszelkich koniecznych zabiegów;
- (v) skonstruowana w taki sposób, aby można było łatwo czyścić i odkażać podłogi, ściany i wszelkie inne materiały lub wszelki inny sprzęt.

CZĘŚĆ 9

Wymogi dotyczące zatwierdzania zakładów odizolowanych wykorzystywanych do utrzymywania zwierząt lądowych, o których to wymogach mowa w art. 16

1. Wymogi dotyczące kwarantanny, izolacji i innych środków bioasekuracji zakładów odizolowanych wykorzystywanych do utrzymywania zwierząt lądowych, o których to wymogach mowa w art. 16, są następujące:
  - a) miejsca te mogą przyjmować wyłącznie utrzymywane zwierzęta lądowe objęte okresem kwarantanny odpowiednim dla chorób dotyczących danego gatunku, gdy zwierzęta te przybywają z zakładu innego rodzaju niż zakład odizolowany;
  - b) mogą przyjmować tylko te naczelnice, które spełniają wymogi równie ścisłe, co wymogi, o których mowa w art. 6.12.4 Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE), wydanie z 2018 r.;
  - c) w stosownych przypadkach należy zapewnić dostęp do odpowiednich obiektów służących do kwarantanny utrzymywanych zwierząt lądowych wprowadzonych z innych zakładów.
2. Wymogi dotyczące środków nadzoru i kontroli w zakładach odizolowanych wykorzystywanych do utrzymywania zwierząt lądowych, o których to wymogach mowa w art. 16, są następujące:
  - a) plan nadzoru nad chorobami musi uwzględniać odpowiednią kontrolę utrzymywanych zwierząt lądowych w zakresie chorób odzwierzęcych i musi być wdrożony i aktualizowany pod kątem liczby i gatunków utrzymywanych zwierząt lądowych znajdujących się w zakładzie oraz sytuacji epidemiologicznej w zakładzie i w jego okolicy dotyczącej chorób umieszczonych w wykazie i chorób nowo występujących;
  - b) utrzymywane zwierzęta lądowe, co do których podejrzewa się, że są zarażone lub skażone czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi choroby umieszczone w wykazie lub nowo występujące choroby, należy poddać badaniom klinicznym, laboratoryjnym lub pośmiertnym;
  - c) w stosownych przypadkach należy przeprowadzić szczepienia i leczenie utrzymywanych zwierząt lądowych podatnych na przenośne choroby.
3. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w zakładach odizolowanych wykorzystywanych do utrzymywania zwierząt lądowych, o których to wymogach mowa w art. 16, są następujące:
  - a) teren zakładów musi być wyraźnie oznaczony, a dostęp zwierząt i ludzi do obiektów, w których trzymane są zwierzęta, musi być objęty kontrolą;
  - b) należy zapewnić dostęp do odpowiednich środków służących do łapania, zamykania, w stosownych przypadkach kłepowania i izolowania zwierząt;
  - c) miejsca trzymania zwierząt spełniają właściwe standardy i są skonstruowane w taki sposób, aby
    - (i) nie był możliwy kontakt ze zwierzętami z zewnątrz i aby łatwo można było przeprowadzić inspekcje oraz wszelkie konieczne zabiegi;
    - (ii) można było łatwo czyścić i odkażać podłogi, ściany i wszelkie inne materiały lub wszelki inny sprzęt.

ZAŁĄCZNIK II

**PROGRAM KONTROLI MIKROBIOLOGICZNEJ W WYLĘGARNIACH
I PROGRAMY NADZORU NAD CHOROBIAMI W ZAKŁADACH
UTRZYMUJĄCYCH DRÓB ORAZ W WYLĘGARNIACH**

CZĘŚĆ 1

Program kontroli mikrobiologicznej w wylęgarniach, o których mowa w art. 7

Program kontroli mikrobiologicznej na potrzeby mechanizmów kontroli higienicznej obejmuje następujące działania:

- a) pozyskiwanie próbek środowiskowych i poddawanie ich badaniom bakteriologicznym;
- b) pobieranie próbek co najmniej raz na sześć tygodni, przy czym każde pobranie próbek musi się składać z 60 próbek.

CZĘŚĆ 2

Programy nadzoru nad chorobami w wylęgarniach, o których mowa w art. 7, i w zakładach utrzymujących drób, o których mowa w art. 8

1. Cel programów nadzoru nad chorobami

Wykazanie, że stada utrzymywane w zatwierdzonych zakładach utrzymujących drób są wolne od czynników chorobotwórczych wymienionych w pkt 2 i 3.

Programy nadzoru nad chorobami obejmują co najmniej czynniki chorobotwórcze i wymienione utrzymywane gatunki, o których mowa w pkt 2.

2. Nadzór nad chorobami dotyczący serotypów salmonelli o znaczeniu dla zdrowia zwierząt

2.1. Powiązanie zakażenia z czynnikami chorobotwórczymi:

- a) *Salmonella* Pullorum: obejmuje *Salmonella enterica* podgatunek *enterica* serotyp Gallinarum wariant biochemiczny (biowar) Pullorum;
- b) *Salmonella* Gallinarum: obejmuje *Salmonella enterica* podgatunek *enterica* serotyp Gallinarum wariant biochemiczny (biowar) Gallinarum;
- c) *Salmonella arizonae*: obejmuje *Salmonella enterica* podgatunek *arizonae* grupa serologiczna K (O18) *arizonae*.

2.2. Docelowe gatunki drobiu:

- a) w przypadku *Salmonella* Pullorum i *Salmonella* Gallinarum: *Gallus gallus*, *Meleagris gallopavo*, *Numida meleagris*, *Coturnix coturnix*, *Phasianus colchicus*, *Perdix perdix*, *Anas* spp.;
- b) w przypadku *Salmonella arizonae*: *Meleagris gallopavo*.

2.3. Badania:

Każde stado musi zostać poddane badaniu klinicznemu podczas każdego okresu lęgowego lub produkcyjnego w najbardziej właściwym momencie dla wykrycia danej choroby.

▼B

2.4. Schemat pobierania próbek:

a) W zależności od potrzeb z każdego stada w zakładzie utrzymującym drób należy pobrać następujące próbki:

(i) w przypadku badania serologicznego: krew;

(ii) w przypadku badania bakteriologicznego:

— tkanki pobrane po śmierci zwierzęcia, w szczególności z wątroby, jelita, jajnika, jajowodu oraz połączenia krętno-krętniczego,

— próbki środowiskowe,

— wymazy z kloaki żywych ptaków, w szczególności tych, które wydają się być chore, lub tych, które wskazano jako wysoce seropozytywne;

b) próbki, które należy pobrać w wylęgarni na potrzeby badania bakteriologicznego:

(i) pisklęta, które się nie wykluły (tj. zarodki zamarłe w skorupce);

(ii) kurczęta drugiej kategorii;

(iii) smółka kurcząt;

(iv) puch lub pył z wylęgarni oraz ze ścian wylęgarni.

2.5. Operat próby i częstotliwość pobierania próbek:

a) w zakładzie utrzymującym drób:

(i) pobieranie próbek pod kątem *Salmonella Pullorum* i *Salmonella Gallinarum*:

Gatunek	Czas pobierania próbek		Liczba ptaków, od których należy pobrać próbki/Liczba próbek środowiskowych
	Drób hodowlany	Drób produkcyjny	
<i>Gallus gallus</i> , <i>Meleagris gallopavo</i> , <i>Numida meleagris</i> , <i>Coturnix coturnix</i> , <i>Phasianus colchicus</i> , <i>Perdix perdix</i> i <i>Anas</i> spp.	W momencie lęgu	Podczas produkcji co najmniej raz w roku	60

(ii) pobieranie próbek pod kątem *Salmonella arizonae*:

Gatunek	Czas pobierania próbek		Liczba ptaków, od których należy pobrać próbki/Liczba próbek środowiskowych
	Drób hodowlany	Drób produkcyjny	
<i>Meleagris gallopavo</i>	W momencie lęgu	Podczas produkcji co najmniej raz w roku	60

(iii) właściwy organ może dostosować liczbę ptaków, od których należy pobrać próbki zgodnie z ppkt (i) i (ii), do stwierdzonej częstości występowania zakażenia w określonym przedmiotowym państwie członkowskim i historycznej zachorowalności na daną chorobę w zakładzie. Niemniej jednak, aby wykryć zakażenie, zawsze pobiera się statystycznie istotną liczbę próbek do badań serologicznych/bakteriologicznych.

▼B

b) w wylęgarni próbki pozyskuje się i bada co najmniej raz na sześć tygodni. Badania obejmują co najmniej:

(i) jedną próbkę zbiorczą puchu i smółki od piskląt z każdego inkubatora;

oraz

(ii) próbkę:

— 10 kurcząt drugiej kategorii i 10 kurcząt zamaryłych w skorupce z każdego stada pochodzenia obecnego w inkubatorze w dniu pozyskiwania próbek;

albo

— 20 kurcząt drugiej kategorii z każdego stada pochodzenia obecnego w klujniku w dniu pozyskiwania próbek.

2.6. Przetwarzanie próbek i metody badawcze:

a) pozyskane próbki należy poddać:

(i) badaniu serologicznemu ⁽¹⁾;

(ii) badaniu bakteriologicznemu, które może być alternatywą lub uzupełnieniem badania serologicznego, o którym mowa w ppkt (i); próbki do badań bakteriologicznych nie mogą być jednak pobierane od drobiu lub z jaj, wobec których zastosowano przeciwdrobnoustrojowe produkty lecznicze w ciągu dwóch–trzech tygodni przed badaniem;

b) pozyskane próbki należy przetworzyć w następujący sposób:

(i) w przypadku próbek kału/smółki i jelita należy zastosować bezpośrednio wzbogacanie podłoża bulionem z seleninem i cysteiną lub inne odpowiednie podłoża właściwe dla próbek, w których oczekuje się obecności konkurującej flory;

(ii) w przypadku próbek (takich jak zarodki zamarte w skorupce), w których poziom konkurencyjnej flory jest minimalny, należy zastosować wstępne, nieselektywne wzbogacanie podłoża, a następnie selektywne wzbogacanie bulionem RVS wg Rappaport-Vassiliadis z soją lub bulionem MKTTn wg Mullera-Kauffmanna z czterotianem i nowobiocyną;

(iii) bezpośredni posiew z aseptycznie pobranych tkanek na minimalnie selektywne podłoże agarowe, takie jak agar MacConkeya;

(iv) *Salmonella* Pullorum i *Salmonella* Gallinarum nie wzrastają szybko w zmodyfikowanej półpłynnej pożywce wg Rappaport-Vassiliadis (MSRV), która jest stosowana do monitorowania szczepów *Salmonella* spp. pochodzenia zwierzęcego w Unii, natomiast pożywka ta jest odpowiednia dla szczepów *Salmonella arizonae*;

(v) techniki wykrywania muszą umożliwić rozróżnienie reakcji serologicznej na zakażenie *Salmonella* Pullorum i *Salmonella* Gallinarum od reakcji serologicznej spowodowanej szczepionką przeciwko *Salmonelli* Enteritidis, w przypadku gdy zastosowano tę szczepionkę ⁽²⁾. Nie wolno zatem stosować takiej szczepionki, jeśli ma być prowadzone monitorowanie serologiczne. Jeżeli zastosowano szczepionkę, musi zostać przeprowadzone badanie bakteriologiczne, ale metoda potwierdzenia musi umożliwiać rozróżnienie żywych szczepów szczepionkowych od szczepów terenowych.

⁽¹⁾ W przypadku ptaków z gatunków innych niż *Galliformes* badanie serologiczne skutkuje czasem niedopuszczalnie wysoką proporcją reakcji fałszywie dodatnich;

⁽²⁾ Obecnie nie ma badania, które pozwoliłoby rozróżnić reakcję na zakażenie *Salmonella* Pullorum i *Salmonella* Gallinarum od szczepionki przeciwko temu serotypowi.

▼ B

2.7. Wyniki:

Wynik stada uważa się za pozytywny, jeżeli w następstwie uzyskania wyników pozytywnych podczas badania przeprowadzonego zgodnie z pkt 2.3–2.6 drugie badanie odpowiedniego typu potwierdzi zakażenie przez czynniki chorobotwórcze.

3. Nadzór nad chorobami dotyczący *Mycoplasma* spp. mającego znaczenie dla drobiu:

3.1. Powiązanie zakażenia z następującymi czynnikami chorobotwórczymi:

- a) *Mycoplasma gallisepticum*;
- b) *Mycoplasma meleagridis*.

3.2. Gatunki docelowe:

- a) *Mycoplasma gallisepticum*; *Gallus gallus*, *Meleagris gallopavo*;
- b) *Mycoplasma meleagridis*. *Meleagris gallopavo*.

3.3. Badania:

Każde stado musi zostać poddane badaniu klinicznemu podczas każdego okresu lęgowego lub produkcyjnego w najbardziej właściwym momencie dla wykrycia danej choroby.

3.4. Schemat pobierania próbek:

W zależności od potrzeb z każdego stada w zakładzie, w którym utrzymuje się drób, należy pobrać następujące próbki:

- a) krew;
- b) nasienie;
- c) wymazy pobrane z tchawicy, nozdrzy tylnych lub z kloaki;
- d) tkanki pobrane po śmierci zwierzęcia, w szczególności z worków powietrznych od jednodniowych piskląt ze zmianami patologicznymi;
- e) w szczególności na potrzeby wykrywania *Mycoplasma meleagridis* – pobrane z jajowodu lub prącia indyka.

3.5. Operat próby i częstotliwość pobierania próbek:

- a) pobieranie próbek pod kątem *Mycoplasma gallisepticum*:

Gatunek	Czas pobierania próbek		Liczba ptaków, od których należy pobrać próbki
	Drób hodowlany	Drób produkcyjny	
<i>Gallus gallus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • w wieku 16 tygodni • w momencie lęgu • a następnie co 90 dni 	Podczas produkcji co 90 dni	<ul style="list-style-type: none"> • 60 • 60 • 60
<i>Meleagris gallopavo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • w wieku 20 tygodni • w momencie lęgu • a następnie co 90 dni 	Podczas produkcji co 90 dni	<ul style="list-style-type: none"> • 60 • 60 • 60

▼ B

b) pobieranie próbek pod kątem *Mycoplasma meleagridis*:

Gatunek	Czas pobierania próbek		Liczba ptaków, od których należy pobrać próbki
	Drób hodowlany	Drób produkcyjny	
<i>Meleagris gallopavo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • w wieku 20 tygodni • w momencie lęgu • a następnie co 90 dni 	Podczas produkcji co 90 dni	<ul style="list-style-type: none"> • 60 • 60 • 60

c) właściwy organ może dostosować liczbę ptaków, od których należy pobrać próbki zgodnie z lit. a) i b), do stwierdzonej częstości występowania zakażenia w określonym przedmiotowym państwie członkowskim i historycznej zachorowalności na daną chorobę w zakładzie. Niemniej jednak zawsze pobiera się statystycznie istotną liczbę próbek do badań serologicznych/bakteriologicznych.

3.6. Badania, pobieranie próbek i metody badawcze:

Badania służące wykryciu zakażenia prowadzone za pomocą badań serologicznych, bakteriologicznych i molekularnych należy przeprowadzać z wykorzystaniem zatwierdzonych metod uznanych przez właściwy organ.

3.7. Wyniki:

Wynik stada uważa się za pozytywny, jeżeli w następstwie uzyskania wyników pozytywnych podczas badania przeprowadzonego zgodnie z pkt 3.3–3.6 drugie badanie odpowiedniego typu potwierdzi zakażenie przez czynniki chorobotwórcze.

CZĘŚĆ 3

Dodatkowe informacje na temat technik diagnostycznych

Laboratoria wyznaczone przez właściwy organ do przeprowadzania badań wymaganych w niniejszym załączniku część 1 i 2 mogą znaleźć dodatkowe opisy szczegółowe technik diagnostycznych w podręczniku badań diagnostycznych i szczepionek dla zwierząt lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE), wydanie z 2018 r.

▼ B

ZAŁĄCZNIK III

**ŚRODKI IDENTYFIKACJI UTRZYMYWANYCH ZWIERZĄT
LĄDOWYCH**

Środki identyfikacji utrzymywanych zwierząt lądowych są następujące:

- a) zwykły kolczyk;
- b) zwykła opaska na pęcinę;
- c) kolczyk elektroniczny;
- d) kapsułka ceramiczna (bolus);
- e) wszczepiany transponder;
- f) elektroniczna opaska na pęcinę;
- g) tatuaż;
- h) obrączka na nogę.